

NAK SZÁMOKBAN – 2024

585 256

ügyfélalálkozó

124 895

ügyintézésben érintett
gazdálkodó

A 2024. június 10-i határidőig beadott

159 551 db

egységes kérelem 65,5 százalékát,

104 477 db-ot

a NAK falugazdászai adták be.

Közel

700 fő

aktív falugazdász

1 257 db

ügyfélszolgálati pont

**MEZŐGAZDASÁGI
KOCKÁZATKEZELÉSI
RENDSZER (MKR)**

11 188

kárbejelentés és

6 505 kárenyhítő
juttatás iránti kérelem

**ORSZÁGOS
JÉGKÁRMÉRSÉKLŐ
RENDSZER**

49 193

földügyi adásvételi- és
csereszerződés vizsgálat

40 ezer +

haszonbérleti
szerződés vizsgálat*

Kamarai tagok száma*:

445 971

Települési agrárgazdasági
bizottságok száma:

2 371 db

TERMÉSBECSLÉS

511 247

hektáron

Bejelentett jégkárak
éves átlag területe,
hektár

57 183

-40,7%

33 913

2015-2017
között

2018-2024
között

SZAKKÉPZÉS

Pályaorientációs programokkal

16 800

általános iskolás elérése.

Tanulmányi versenyeken

1 052

agrárszakképzésben
tanuló résztvevő.

1 850

agrárszakképzésben tanulónak
kiállítás-látogatási lehetőség.

SZAKTANÁCSADÁS

1 356

szaktanácsadó

175

szaktanácsadó szervezet

400

akkreditált rendezvény

**GAZDÁLKODÓKAT SEGÍTŐ
SZAKMAI ANYAGOK,
KIADVÁNYOK**

1 288

cikk

147

sajtóközlemény

137 videó, hangosposzt
és podcast

44 szakmai kiadvány és
tájékoztató plakát

*2024. 12. 31-i adatok alapján. | Adatforrás: NAK, MÁK, AKI

**Jakab István: kiállunk a magyar
gazdáknak járó támogatások
megőrzése mellett**

08. oldal

**A 2024-es kukorica
fajtakísérlet
fontosabb adatai**

16. oldal

**Jelentős károkat
okoznának a gazdáknak
a brüsszeli tervek**

30. oldal

Talajból támadó új kórokozók

Az éghajlat melege és kedvez a trópusi-szubtrópusi gombakórokozók megjelenésének és elterjedésének. Ezek a kórokozók a talajban élnek és onnan fertőzik a növényeinket.

Első ilyen nagy arányú fertőzés a 2021-ben kukoricában fellépő aflatoxin probléma volt, amit a fekete penész (*Aspergillus flavus*) okozott. A gomba a talajban telel át és onnan fertőzi meg a növényeket. Kukoricában virágzáskor a bajszon keresztül a szemekhez jut. A szemekben a gombafonalak aflatoxint termelnek, melyet ezután már a termésből eltávolítani nem lehet, így ez a kukorica felhasználásra alkalmatlanná válik.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) a napraforgót, a szóját, a kukoricát és a cukorrépát károsítja. A fertőzés főleg azzal vált ismertté, hogy 2023-ban, az alföldi cukorrépa területekről több, mint 500 hektár répát pusztított ki. A fertőzés a talajban, vagy fertőzött növényi maradványokon áttelelő gombaképletekből indul ki, amelyek először a gyökereket támadják. A gomba közvetlenül hatol be a növénybe. A fertőzés szikleves kórtól kezdve bármelyik növekedési fázisban bekövetkezhet. A tünetek viszonylag későn észlelhetők a fertőzést követően. A növény hirtelen

lankadni kezd, majd hervadás lép fel és a levelek pusztulni kezdenek. A szár epidermisze felreped, lehámlik és jellegzetes hamuszürke színű lesz. A tünet a szár szétvágásával könnyen azonosítható, mivel a bélrész a nagyszámú mikroszklerócium mennyiségtől úgy néz ki, mintha mákkal szórták volna tele és erőteljesen zsugorodik. Ezen fertőzések ellen védekezni kémia szerrel nem lehetséges. A talajban, biológiai készítményekkel az áttelelő képletek gyérítésével lehet a fertőzés mértékét csökkenteni.

A **Hechta Talajőr** hatóanyaga a *Bacillus subtilis* baktérium faj olyan antibiotikumokat termel, amelyek a talajból fertőző növényi kórokozók növekedését gátolják, szaporodásukat visszaszorítják (fuzáriumok, *Aspergillus*, *Botrytis*, *Alternaria*,

Macrophomina, *Rhizoctonia*). A *Bacillus subtilis* ezen tulajdonságát nagyon jól használhatjuk többek között a *Fuzárium* fajok talajból történő fertőzésének csökkentésére kalászosokban és borsóban, az *Aspergillus* fajok (aflatoxin) visszaszorítására kukoricában, a gyökérfekély visszaszorítására cukorrépában, a verticilliumos tőrothadás ellen kertészeti kultúrákban (dinnye, paprika, paradicsom) és a hamuszürke szárothadás ellen napraforgóban, szójában és cukorrépában. A **Hechta Talajőr** *Bacillus subtilis* baktérium spórákat tartalmaz. A gömbölyű, vastag sejtfallal rendelkező baktérium spórák nagyon ellenállóak, így a termék eltarthatósága hűtés nélkül is 2 év. A vastag sejtfal megvédi a baktériumokat a külső hatásoktól, így ez a baktérium termék keverhető folyékony műtrágyával és növényvédő szerekkel is.

A **Tigra®** a *Trichoderma asperellum* gombafaj magas spórakoncentrációját tartalmazó szilárd készítmény, különleges formulációban. A kristálycukorra felvitt *Trichoderma* tele-

pek közvetlenül és gyorsan kapják meg azt a kezdeti szénhidrát tápanyag mennyiséget, amely a gombafaj talajban történő gyors felszaporodásához vezet. Ez a gombafaj különböző típusú gombaellenes vegyületeket termel melyek gátolják, vagy elpusztítják a növénykórokozó gombákat. *Trichoderma* gombafaj képes más gombák fonalait felismerni, azokra rátekeredni, a megtámadott gomba fonalainak belsejébe hatolva annak beltartalmát tápanyagként hasznosítani. A *Trichoderma* gombafaj kiválóan használható a szklerotínia, makrofómina, alternária, fitoftóra fajok talajból történő fertőzésének csökkentésére többek között napraforgó, repce és szója kultúrákban.

Az Agrár-ökológiai programhoz igazodva, teljes felületkezelés esetén táblaszinten gyérítjük a kórokozó képleteit. Ekkor a készítményt a vetés előtt szórjuk ki és dolgozzuk be a talajba. Mindkét készítmény felhasználása az Agrár-ökológiai programban 2 pontot jelent.

HECHTA

www.hechta.hu

Tartalomjegyzék

MOZAIK

- 04 Díjazták a jégkarmérséklő rendszer legjobb generátorkezelőit
Felmérés az élelmiszeripar fenntarthatósági helyzetéről
05 Hitelesítési lehetőség közbeszerzési eljárásban a NAK tagok részére
Megjelent a NAK földforgalomról szóló átfogó kiadványa
06 Közösen lépnek fel a V4+ agrárkamarák
Tavasszal szervezik meg a Vidékfejlesztési Program záróképzéseit
Elérhetőek a 2025-ben induló tanulmányutak

GENERÁCIÓVÁLTÁS

- 07 Generációváltás egyszerűen: folyamatábra és gyakori kérdések a jogszabályok megértéséhez

INTERJÚ

- 08 Jakab István: határozottan kiállunk a magyar gazdáknak járó támogatások megőrzése mellett
18 Évtizedre előre kell gondolkodni a vetőmagszektorban

SZOLGÁLTATÁS

- 10 A nitrát adatszolgáltatás is teljesítendő

ÉLELMISZERIPAR

- 11 Az élelmiszeripari kistermelők és az őstermelők javára módosult az EPR rendszer
12 Jelentős igény van a mentes termékekre

NÖVÉNYTERMESZTÉS

- 13 Talaj, ami összeköt címmel rendeztek konferenciát talajaink védelme érdekében
16 Már 18 éve segíti a kukoricatermelőket a számukra legjobb hibridek kiválasztásában a GOSZ-VSZT-NAK

VÉDJEJY

- 19 A Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy eredményei

ERDÉSZET

- 20 Időjárás szélsőségek sújtják az európai erdőket – Meddig bírják még erdeink, és meddig tartanak ki az erdőgazdálkodók?

VADÁSZAT

- 22 Tovább bővíthet a jótékony vadászat az agrárkamara segítségével

SZÁNTÓFÖLDI NAPOK

- 23 Kedvezményes kiállítói lehetőség kamarai tagok számára
24 Forradalom a szántóföldön – Így dolgoznak a legújabb gépek!

TÜNTETÉS

- 26 A gazdaellenes brüsszeli politika ellen tüntettek a régiós gazdák

ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS

- 27 A zöldség-gyümölcs ágazat kihívásai és a FruitVeB – Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács szerepe

AZ ÉV SZAKTANÁCSADÓJA

- 28 Díjazták a kiemelkedő munkát végző szaktanácsadókat

UNIÓS TÁMOGATÁS

- 30 Jelentős károkat okozhat Brüsszel
Erős alapokra építkeznek

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

XIII. évfolyam, 01. szám
Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Papp György Zsolt elnök
Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.
Zöld szám: +36 80 900 365 E-mail: ugyfelszolgalat@nak.hu
Portál: www.nak.hu Kiadó: Szuperinfo Magyarország Média Kiadói Kft.
Felelős kiadó: dr. Kovács Juliánna ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Dénes Zoltán
Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137
Fotók: NAK, Mediaworks, shutterstock.com
Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.
E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal. A Szuperinfo Magyarország Média Kiadói Kft. politikai hirdetések nem fogad be.

Ingyenesen segítik a falugazdászok a kisüzemes pályázatok elkészítését

Ez év márciusában és októberében nyílik alkalom a kisüzemek fejlesztésére irányuló pályázatok benyújtására. Ez a felhívás volt az előző támogatási ciklus egyik legnépszerűbb kiírása, több mint tízezer kisgazdaság élt a lehetőséggel, és várhatóan az új kiírást is nagy érdeklődés övezheti az idei évben.

Azonban a megváltozott európai uniós szabályozás miatt a korábbiakhoz képest módosultak a feltételek. Az új kiírás leginkább a nagyobb beruházási pályázatokhoz hasonló: részletes költségvetésre, árajánlatokra van szükség, építés esetén ÉNGY költségvetésre. A felhívás keretösszege 29,4 milliárd forint, 85%-os támogatási intenzitás mellett legfeljebb 10 millió forint támogatás vehető igénybe. Utólagos finanszírozású, a megvalósításra eszközbeszerzés esetén egy évet, építési beruházás esetén két évet kapnak a nyertes pályázók. A fenntartási időszak a legtöbb esetben öt év, ezt követően zárójelentést kell benyújtani.

A felhívás öt célterületet tartalmaz, amelyek közül lehetőség van támogatást igényelni az állattartáshoz kapcsolódó fejlesztésekre, a kertészeti termelőtevékenység fejlesztésére irányuló beruházásokra, terménytisztítók és -szárítók beszerzésére, terménytárolók építésére, bővítésére és korszerűsítésére. Ezen túl támogathatók a gyümölcs-, gyögy-, aroma- és fűszernövény-, valamint borszőlő-ültetvény telepítések, illetve a mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások is. Fontos kiemelni, hogy egy támogatási kérelem csak egy célterületre vonatkozhat, egy pályázó csak egy célterület kapcsán részesíthető támogatásban. A támogatási kérelmeket március 5-től kezdődően lehet benyújtani, az első benyújtási szakasz március 18-ig, a második szakasz március 19-től április 1-ig tart. A felhívás 2025 októberére vonatkozóan újabb két benyújtási szakaszt irányoz elő.

A kisüzemek fejlesztésére irányuló pályázatokhoz kapcsolódóan a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elindította új, ingyenes szolgáltatását. A NAK falugazdászai díjmentesen készítik a pályázatokat, kamarai meghatalmazással elektronikusan benyújtják azokat, és a hiánypótlásban is segítenek az ügyfélnek. A szolgáltatás országsszerte elérhető a kamarai tagok számára, ugyanis minden vármegyében több olyan falugazdász is van, aki pályázatot ír, és ezt a jövőben szeretnénk más pályázatokra is kiterjeszteni.

A mostani kisüzemi pályázatoknál a falugazdász elsőként személyes konzultáció keretében tájékoztatja az ügyfelet a felhívás részleteiről, segít annak megállapításában, hogy az általa választott célterület megjelölésével jogosult-e a támogatási kérelem benyújtására. Ezt követően egyeztetik a benyújtáshoz szükséges dokumentumok listáját, mely alapján a pályázó beszerzi a kért iratokat. Ez az ügyfél feladata, miként a beruházás megvalósításához szükséges szakemberekkel is neki kell kapcsolatot tartani. A falugazdász ellenőrzi, hogy minden dokumentum rendelkezésre áll-e, majd az ügyféltől kapott adatok és információk alapján elkészíti az üzleti tervet és kitölti a pályázati felületet. Végül az ügyfél jóváhagyását követően kamarai meghatalmazással benyújtja a kérelmet a csatolandó mellékletekkel és dokumentumokkal együtt.

Sok sikert a kisüzemi pályázatokhoz, keressék bizalommal a NAK falugazdászait!

Papp Zsolt György,
Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Díjazták a jégkarmérséklő rendszer legjobb generátorkezelőit

Elismerést kaptak a jégkarmérséklő rendszer legeredményesebb országos és vármegyei generátorkezelői.

Ahogy 2018 óta minden évben, 2024-ben is védte a jégkároktól a mezőgazdasági, lakossági, közületi értékeket a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) által üzemeltetett országos jégkarmérséklő rendszer (JÉGER). A rendszer működtetésének alapkövei a generátorkezelők, akik közül a legjobban teljesítők elismeréseket vehettek át.

A kamara által működtetett jégkarmérséklő rendszer az ország 986 pontjáról – 219 automata és 767 manuális talajgenerátor segítségével – juttat ezüst-jodidot a felhőkre. A NAK által kiépített rendszernek a tavalyi a hetedik üzemelési éve volt, működtetéséhez a kormány évi legfeljebb 2 milliárd forint külön forrást biztosít. Számítások szerint a rendszerre fordított minden 1 forint mintegy 33 forint termelési értéket óv meg, éves szinten ez 50 milliárd

forint megmentett termelési értéket jelent. Emellett a rendszer a lakossági, ipari, közületi értékeket, ingatlanokat és ingóságokat is védi.

A 2024-es évben sorra dőltek meg a hőmérsékleti rekordok, mindemellett rendkívül zivataros volt az időjárás. Ennek ellenére jóval kevesebb jégkár volt hazánkban, mint térségünk más országaiiban. Mindez alapvetően annak köszönhető, hogy az országos jégkarmérséklő rendszer az idén is védelmet nyújtott a jégkárok ellen, illetve mérsékelte azokat. A 169 napos védekezési szezonban összesen 93 napon alakult ki jégveszélyes felhőzet hazánk felett, ebből 32 napon extrém módon jég-

veszélyesek voltak a zivatarok. A 2024. évi időjárás rendkívüliségét jól mutatja, hogy ez a szám közel kétszerese a tavalyelőttinek. A rendszer generátorait tavaly összesen közel 188 ezer üzemórára kellett bekapcsolni.

2024-ben – az április 15-től szeptember 30-ig tartó védekezési szezonban – összesen 47 192 hektárra jelentettek be jégkárt a gazdálkodók, összességében 68 nap vonatkozásában.

Ez azonban még a szélsőséges időjárás mellett is lényegesen kisebb terület, mint 2017-ben, az utolsó évben, amikor még nem működött az országos rendszer. Akkor ugyanis mintegy

másfélszer ekkora területre, 72 ezer hektárra érkezett kárbejelentés.

Míg tavaly Európában hatalmas jégkárak keletkeztek, Magyarországon – a jégkarmérséklő rendszernek köszönhetően – csak jóval kisebb károkat lehetett tapasztalni. A klímaváltozás egyre nagyobb kihívást jelent a gazdálkodók számára, egyre több kockázattal jár. A JÉGER az egyik ilyen jelentős kockázatot mérsékli minden évben, és ahogy a klímaváltozás sem átmeneti állapot, velünk van évek óta és biztosan lesz a közeljövőben is, nem kétség, hogy a hatékony jégkarmérséklésre a jövőben is szükség lesz.

• NAK

Felmérés az élelmiszeripar fenntarthatósági helyzetéről

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara felmérést indított, hogy feltérképezze az élelmiszeripari vállalatok állapotát és terveit a fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatban.

A 2025. októberi FoodTechShow egyik kiemelt témája a fenntarthatósági elvárásoknak való megfelelés lesz, ezért a rendezvény programjának kialakításához elengedhetetlen, hogy pontos és átfogó információkat gyűjtsünk a szektorban működő cégek törekvéseiről és az alkalmazott gyakorlatokról.

A felmérés céljából egy kérdőív készült, amely különböző kulcsterületeket vizsgál, például az energia-

felhasználás hatékonyságát, az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló intézkedéseket, a hulladékkezelési stratégiákat, valamint az alapanyag-beszerezés fenntarthatósági szempontjait. Az így gyűjtött adatok alapján a NAK javaslatokat dolgozhat ki, hogy hatékonyan támogassa az élelmiszeripari vállalatokat a fenntarthatósági elvárások teljesítésében.

A kérdőívből nyert információk nemcsak a jelenlegi helyzet feltérképezésében segítenek, hanem alapot adnak a jövőbeli fejlesztési irányok kijelöléséhez is. A fenntarthatóság ma már nem pusztán környezeti kérdés, hanem üzleti szempontból is alapvető jelentőségű. Azok a cégek, amelyek időben lépéseket tesznek ezen a téren, versenyképesebbek lehetnek, miközben hozzájárulnak a környezet-

védelemhez és a társadalmi felelősségvállaláshoz.

Kérünk minden érintett vállalkozást, hogy töltsse ki a kérdőívet, és ezzel járuljon hozzá ahhoz, hogy átfogó képet kaphassunk az iparág jelenlegi helyzetéről. Részvételük kulcsfontosságú a közös siker és a fenntartható jövő érdekében! • NAK

Hitelesítési lehetőség közbeszerzési eljárásban a NAK tagok részére

2025. január 1-től a közbeszerzésekről szóló törvény, valamint az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának módjait részletező 321/2015. (X.30.) Kormányrendelet alapján a vármegyei igazgatóságokon dolgozó ügyintéző kollégák is végezhetik a NAK tagjait érintő közbeszerzési eljárásban a kamarai tag – a kizáró okok hiányának igazolásához benyújtandó ajánlattevői/ részvételre jelentkezői – nyilatkozatának a hitelesítését.

Az eljáráshoz szükséges dokumentumok:

- A szolgáltatás igénybevételéhez szükséges nyilatkozat keretsablon (amennyiben előtöltött saját nyilatkozattal nem rendelkezik) és kérelem elérhető a NAK honlapján (a hatósági és szakmai ügyek/közbeszerzési nyilatkozat hitelesítés menüpontban)
- Személyazonosság igazolására alkalmas fényképes okmány
- Jogi személy esetén képviseleti jogosultság igazolása (közhiteles elektronikus nyilvántartásokban végzik az ellenőrzést az ügyintéző kollégák)

A kapcsolódó kérelem benyújtására és a szolgáltatás igénybevételére a kérelmező lakó-, vagy székhelye szerinti NAK vármegyei igazgatóságán előre egyeztetett időpontban a kérelem kitöltésével van lehetőség. Az időpont-egyeztetést a

vármegyei igazgatóságok elérhetősegein kezdeményezhetik:

(<https://www.nak.hu/kamara/123-rolunk/megyei-igazgatóságok/18-megyei-igazgatóságok>)

A nyilatkozat NAK általi hitelesítése során a NAK a tagja által tett és rendelkezésre bocsátott nyilatkozatát, annak tartalmát és jogi következményeit nem vizsgálja. A kamarai hite-

lésés kizárólag a tag által a NAK előtt tett nyilatkozat aláírásának valódiságát tanúsítja. Ennek érdekében a nyilatkozat aláírása az ügyintéző előtt kell, hogy megtörténjen! • NAK

Megjelent a NAK földforgalomról szóló átfogó kiadványa

Több mint tíz év telt el azóta, hogy az európai uniós tagságából eredő kötelezettségének hazánk eleget tett azzal, hogy a hazai termőföldpiacot megnyitotta a tagállamok földművesei előtt, ami miatt új jogszabályokra volt szükség a földforgalmi szabályozás területén.

Ennek eredményeként született meg a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (Földforgalmi törvény), valamint a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló

2013. évi CXXII. törvénnyel összefüggő egyes rendelkezésekről és átmeneti szabályokról szóló 2013. évi CCXII. törvény (Fétv.).

Több mint tíz év telt el azóta, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

(NAK) kiadta első földforgalmi kiadványát az új szabályozás hatályba lépésekor. Az elmúlt évtizedben azonban a földforgalom számos változáson ment keresztül, ezért időszerűnek láttuk, hogy egy átfogó kiadványban ismét

összefoglaljuk a földforgalom aktuális szabályait.

Kiadványunk átfogóan bemutatja a Földforgalmi törvény hatályos szabályrendszerét, egyszerűen és közérthetően megfogalmazva a földforgalom összetett szabályait. Célunk, hogy segítséget nyújtsunk mindazoknak, akik eligazodni szeretnének a mezőgazdasági föld adásvételével vagy használatba adásával kapcsolatos kérdésekben. A kiadvány a kamara honlapján érhető el: www.nak.hu/kiadvanyok/kiadvanyok/7905-a-foldforgalom-szabalyozasa-2025/file.

Tavasszal szervezik meg a Vidékfejlesztési Program záróképzéseit

2024-ben országosan 186 képzésen, összesen 6884 résztvevő teljesítette pályázati kötelezettségét a NAK Non-profit Kft. szervezésében.

Azok számára, akik még nem teljesítették képzési kötelezettségüket, 2025 tavaszán Pest vármegyében szervezzük meg a záró képzéseket. Célunk, hogy minden kötelezett számára lehetőséget biztosítsunk, hogy elvégezhesse a szükséges képzést.

A pontos helyszínek és időpontok, valamint a jelentkezési lehetőségek az alábbi weboldalon lesznek elérhetőek, ahol részletes tájékoztatást olvashatnak az induló képzéseinkről: <https://nakplusz.hu/felottkepzes>. A képzést kizárólag a kötelezett személy végezheti el.

Nem természetes személy esetén a vezető tisztségviselő vagy az általa meghatalmazott alkalmazott/tag vehet részt a képzésen. A meghatalmazás sablon megtalálható a jelentkezési lapon a jogcím kiválasztását követően.

További kérdés esetén keressenek minket bizalommal a felottkepzes@naknonprofit.hu email címen. Az előzetes kötelezettség ellenőrzéshez szükségünk van a teljes névre és a (10 számjegyű) MÁK ügyfél-azonosítóra. • NAK

Közösen lépnek fel a V4+ agrárkamarák

Az élelmiszer-termelés biztonsága nemcsak gazdasági kérdés, hanem nemzetbiztonsági ügy is – hangsúlyozták a kibővített Visegrádi Négyek agrárkamaráinak képviselői a lengyelországi találkozójukon.

Az eseményen a V4 országok gazdálkodóinak képviselői közös álláspontra jutottak: az uniós agrárpolitikának hatékonyabban kell védenie a termelőket az olcsó, ellenőrizetlen importtal szemben, miközben a klímaváltozás és a piaci instabilitás újabb kihívások elé állítja a szektort. A kétnapos tanácskozás tétje nem volt kisebb, mint a közép-európai mezőgazdaság jövője és a gazdák megélhetésének biztosítása. A megbeszélés végén közös nyilatkozatot fogadtak el. A V4 országok célja egyértelmű: erősíteni a kelet-közép-európai gazdák érdekeinek érvényesítését az Európai Unióban.

Február 10–11-én a lengyelországi Falenty adott otthont a Visegrádi Csoporthoz (V4) agrárkamarái találkozójának. A rendezvényen Lengyelország, Csehország, Szlovákia és Magyarország agrárkamaráinak mellett Litvánia agrárkamarája is részt vett. A cél egyértelmű volt: közös stratégiát kialakítani az európai agrárpolitikában és szembenézni a régió mezőgazdasági kihívásaival.

A találkozón a résztvevők az agráriumot érintő legégetőbb kérdésekről tárgyaltak. A lengyel EU-elnökség agrárprioritásai mellett szó esett a Közös

Agrárpolitika (KAP) jövőjéről, az Európai Unió harmadik országokkal – különösen Ukrajnával és a Mercosur államokkal – való kereskedelmi kapcsolatairól, valamint a „STOP FAKE FOOD” kezdeményezéséről, amely az élelmiszerek eredetének szigorúbb jelölését sürgeti.

A V4 országok egyetértettek abban, hogy az élelmiszerbiztonság kulcsfontosságú, különösen az éghajlatváltozás és a piaci instabilitás fényében. Kiemelt figyelmet kell fordítani az agrárinfra-

struktúra fejlesztésére, például az öntözési rendszerekre és a raktározási kapacitások bővítésére.

A gazdák versenyképességének megőrzése érdekében a közös agrárpolitika költségvetésének fenntartását és bővítését szorgalmazták, különösen a válságtartalékok növelése és a termelési költségek emelkedése miatt szükséges támogatások biztosítása érdekében. Emellett hatékonyabb védelmi mechanizmusokat sürgettek az alacsonyabb minőségű, szabályozatlan importtermékek ellen, amelyek egyre nagyobb kihívást jelentenek az uniós gazdák és kienyomozók számára.

Az Ukrajnával és a Mercosur államokkal kötött kereskedelmi egyezmények kapcsán a résztvevők aggodalmukat fejezték ki az EU piacaira beáramló, ellenőrizetlen minőségű termékek miatt. A V4 agrárkamarái szerint elengedhetetlen, hogy az uniós agrárpolitika hatékonyan védje az európai gazdálkodókat és védje a fogyasztókat a kétes eredetű élelmiszerektől.

A találkozón a résztvevők egyetértőleg nyilatkoztak a „STOP FAKE FOOD” kezdeményezés mellett, amely az élelmiszerek előállítási helyének kötelező feltüntetését sürgeti. Ez nemcsak a fogyasztók tájékoztatását segítené, hanem a helyi termelők érdekeit is védené az importált, ellenőrizetlen termékekkel szemben. • NAK

Generációváltás egyszerűen: folyamatábra és gyakori kérdések a jogszabályok megértéséhez

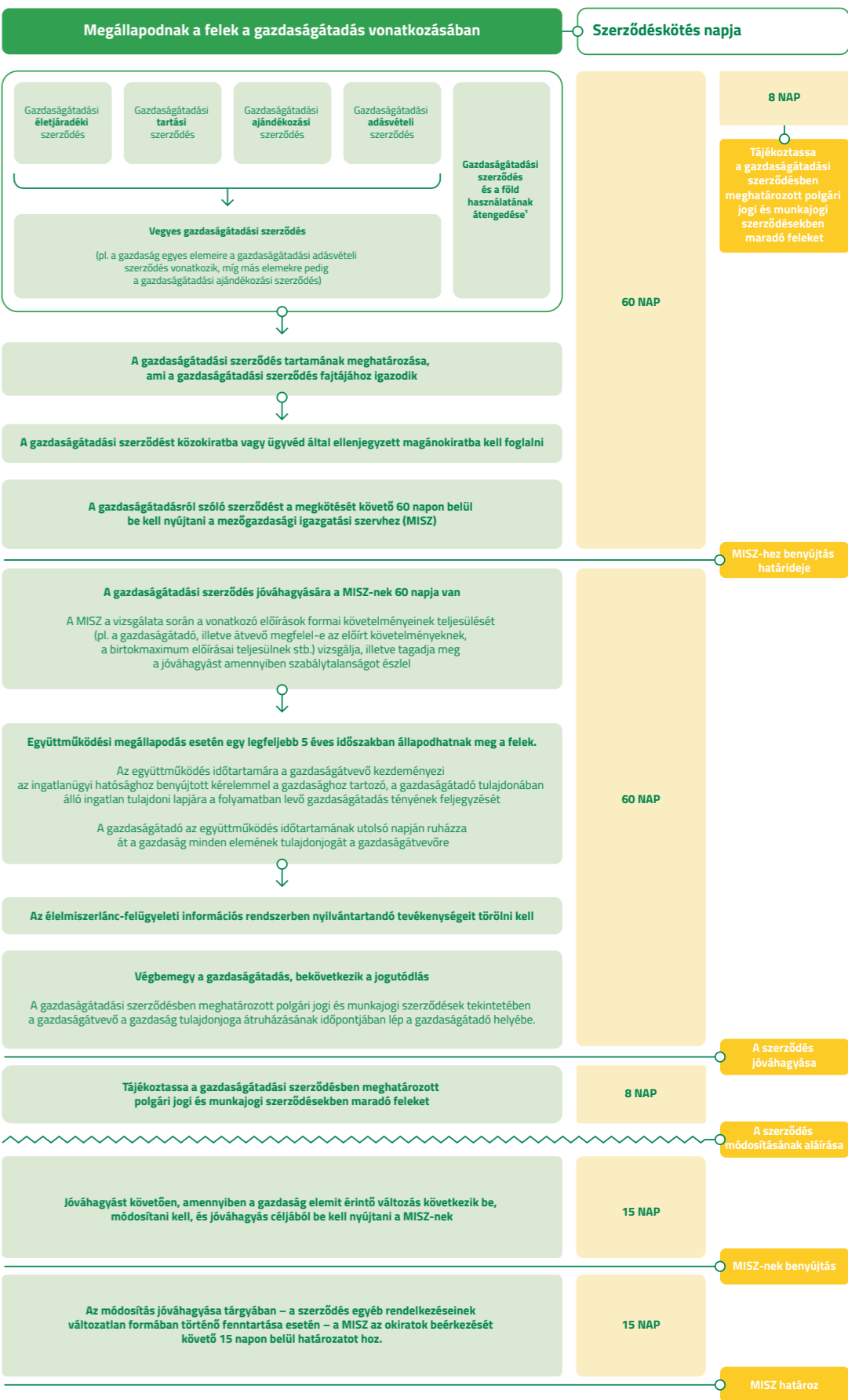
2023. január 1-jén lépett hatályba a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara aktív közreműködésével előkészített, az agrárgazdaság átadásáról szóló 2021. évi CXLI. törvény, majd idén január 15-én megjelent a törvény végrehajtási rendelete is (480/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet), amely szabályozás célja a mezőgazdaság jövője szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró nemzedékváltás elősegítését hivatott támogatni.

A szabályozás a generációváltás elősegítése érdekében került kialakításra, amelynek a könnyebb megértése érdekében készítettünk egy gyakori kérdések és válaszok anyagot, amely a honlapon érhető el (www.nak.hu/kap-2023-2027/kap-gyik#gazd), valamint a képen látható, eljárás menetét bemutató folyamatábra is megtalálható az oldalon, és hamarosan egy átfogó kiadvánnyal is jelentkezünk.

A gazdák jelzéseit meghallgatva, a kormány egyszerűsítéssel támogatja a családi gazdaságok zökkenőmentes átadását a generációk között. A fiatalítás, családon belüli átadás maguknak a gazdáknak az igénye, hiszen az egyéni gazdálkodók majdnem kétharmada 55 év feletti, többségük 65 évnél idősebb.

Ezt a folyamatot a kormány a már működő gazdaságot fiatalok számára történő könnyített átadási lehetőségének biztosításával és a kapcsolódó szabályozás folyamatos fejlesztésével is támogatja. A teljes gazdaság (termőföld, egyéb ingatlanok, ingóságok, vagyoni értékű jogok, társasági részesedések stb.) átadása egyetlen szerződés aláírásával megvalósulhat. A törvényi szabályozás mostani módosításának központi eleme a gazdaságátadás időpontjának szabályozása és ennek révén annak biztosítása, hogy a gazdaság valamennyi vagyoneleme egyszerre, egy időpontban szálljon át a gazdaságot átvevőre.

Gazdaságátadás folyamata

1 A gazdaságátvevő a használatot annak megkezdésétől számított 30 napon belül köteles az ingatlanügyi hatósághoz nyilvántartásba vétel céljából bejelentési adatlap használatával és a szükséges dokumentumok csatolásával bejelenteni, kivéve, ha a földhasználati nyilvántartásba vételi eljárás hivatalból indul meg. Tehát használat átengedése esetében a folyamat ebben eltér az ábrához képest.

Elérhetőek a 2025-ben induló tanulmányutak

A NAK Nonprofit Kft. 2022 óta évente több alkalommal szervez kislétszámú szakmai utakat, melyek célja, hogy a kamarai tagok a tanulás mellett inspirációt és új perspektívákat is nyerjenek.

A mezőgazdaság folyamatos fejlődése új kihívásokat és lehetőségeket teremt.

Tanulmányútjaink révén a résztvevők első kézből ismerhetik meg a legújabb trendek és technológiai gyakorlati alkalmazásait.

Programjaink egyedülálló lehetőségeket kínálnak, amelyek során résztvevőink világszerte elismert

gazdaságokat, kutatóintézeteket és innovatív projekteket látogathatnak meg. Ezek az utak nemcsak a szakmai tudás elmélyítésére szolgálnak, hanem páratlan lehetőségeket kínálnak a kapcsolatépítésre is.

Az idén többek közt Ausztriába, Németországba, Spanyolországba és az Amerikai Egyesült Államokba látogathatnak el a résztvevők.

A programokkal és a jelentkezéssel kapcsolatos bővebb információért keressen bizalommal az informacio@naknonprofit.hu email címen. • NAK

Dátum	Helyszín	Téma	Esemény
2025. március 7-8.	Ausztria: Wieselburg, Vulcano, Bullinarium	Helytermék-előállítók, kistermelők részére	Ab Hof Expo
2025. július	Németország, Hollandia, Belgium	Tejtermék feldolgozás	VIV Europe
2025. augusztus 25-31.	USA - Farm Progress Show, Decatur, Illinois	Szántóföldi növénytermesztés	Farm Progress Show
2025. szeptember	USA - Pennsylvania	Kertészet-almatermesztés	-
2025. október	USA - Montana	Állattenyésztés – hús, marha	Marha árverés
2025. október	Spanyolország	Kertészet - üvegház	-
2025. november	Németország, Hannover	Kiállítás látogatás	Agritechnika

Jakab István: határozottan kiállunk a magyar gazdáknak járó támogatások megőrzése mellett

Máig közel 250 ezren írták alá az európai uniós agrártámogatások megőrzése mellett indított petíciót – mondta el a NAKLapnak Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (MAGOSZ) elnöke. Jakab István az új uniós agrárpolitika irányvonalaival mellett az ukrán EU-csatlakozás veszélyeiről, valamint a klímaváltozásra adott válaszokról is beszélt lapunknak.

– **Forró időszakon van túl az európai gazdasági válság, és nem csak a klímaváltozás hatásai miatt volt meleg a helyzet, a termelők több európai nagyvárosban tüntetések formájában fejezték ki elégedetlenségüket az Európai Unió agrárpolitikájával kapcsolatban.**

– Több csapás sújtotta az elmúlt években az európai gazdákat, a vidéken élő embereket, és valamennyi európai polgárt. Minden a GreenDeal bevezetésével kezdődött, amelyről ma már az Európai Unió kutatóintézete is bebizonyította, hogy a kitűzött céljait eddig nem tudta megvalósítani, de óriási károkat okozott a gazdáknak. A klímaváltozás hatásait nem lehet elégszer hangsúlyozni, és ha ez nem lenne elég, az orosz-ukrán háború kitérésére adott uniós válaszlépések is komoly problémát okoznak a gazdaság számára. Nem véletlen, hogy a gazdák fellázdak, és nem csak mi, de az EU legrégebbi tagországai is egyetelművé tették, hogy ezen az úton nem lehet, nem szabad tovább menni.

– **Az európai parlamenti választások előtti ígérek lecsillapították a gazdák haragját. Ugyanakkor egyelőre úgy tűnik, az új Európai Bizottság sem tanult a leckéből, máris újabb, a gazdákat minden eddiginél hátrányosabb helyzetbe hozó agrárpolitika megvalósítását helyezték kilátásba.**

– Az EP választások előtt sok dolgot megígértek a nyugat-európai gazdáknak, és ezzel kifogták a szelet a vitorlájukból. Nem vették észre, hogy közben Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság régi-új elnöke egy „kiváló”, a német középkori és korai újkor tanulmányokkal foglalkozó professzort, Peter Strohschneidert bízta meg az európai mezőgazdaság jövőjét meghatározó stratégiai terv elkészítésével. Ez a Stratégiai Dialógus névre keresztelt dokumentum elkészült, amely tartalmazza egy 30 főből álló stratégia tanács létrehozását. Ebben a 30 fős testületben azonban a gazdálkodói érdekképviseletet ellátó COPA-COGECA mindössze 1-1 helyet kapott. Ellenben szép számmal foglalnak helyet a tanácsban a zöld- és környezetvédő szervezetek, a kereskedelem libera-

lizációja mellett kiálló szervezetek és a mesterségesen előállított élelmiszerhelyettesítőket gyártó vállalatok lobbistái. Nincsenek kétségeink, hogy mi a brüsszeli bürokrácia célja: megtörni a gazdák és a hozzájuk kapcsolódó szervezetek ellenállását.

– **A termelők szinte még meg sem szokták az épp érvényben lévő új támogatási szabályokat, a Stratégiai Dialógus máris teljesen más támogatási struktúrát vetít előre, élén a jövedelemalapú támogatással.**

– A kétpilléres támogatási rendszer megszüntetésével, a jövedelemalapú támogatás bevezetésével tönkretennék a minőségi élelmiszereket előállító európai gazdálkodókat. A terv, hogy ott avatkozzanak be

támogatásokkal, ahol feltétlen szükséges, és majd az Európai Bizottság mondja meg, hogy mely tagállamok, mely régiókban, milyen támogatást lehet alkalmazni. Ráadásul azt is lebegtetik, hogy a támogatás folyósítását a jogállamisági kritériumok teljesüléséhez kötik, azt pedig mondanom sem kell, hogy ezeket a kritériumokat az EB határozza meg. Ez teljesen abszurd, és elfogadhatatlan számunkra.

– **Christophe Hansen, az új mezőgazdasági biztos ígéretet tett arra, hogy a kinevezését követő 100 napon belül egy, a mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó jövőképet felvázoló dokumentumot mutat be. Önök előtt már ismert ennek a tartalma?**

– A biztos jelöléséhez kapcsolódó meghallgatása során egyértelművé tette, hogy számára a már említett Stratégiai Dialógus az alap és ez alapján készíti el a javaslatát. Néhány hónapja a COPA-COGECA-ban is részt vett egy beszélgetésen, ahol elmondta, hogy iránymutatásként tekint a Stratégiai párbeszéd az EU mezőgazdaságának jövőjéről elnevezésű dokumentumra. Tartok tőle, hogy a biztos meghallgatása során tett őszinte megnyilatkozása, céljai a mai napig érvényesek.

A biztos úr február 19-én az ígéretének megfelelően nyilvánosságra hozta a „jövőképet”. A dokumentum áttanulmányozása során megállapítható, hogy szinte ugyanaz szerepel benne, mint a Stratégiai Dialógusban, csak elrejtve. A biztos tervei szerint megszüntetné a területalapú támogatások jelenleg ismert rendszerét és a jövőben csak a gazdák szűkebb csoportjának járna támogatás.

A kiadott vízió sokkal inkább egy vágyeszerű felsorolása annak, hogy

az elkövetkező időszakban – a dokumentum tanulsága szerint 2040-ig – az agráriumot érintően milyen intézkedésekre van szükség, ismételtlen érdemi tanulmányok és hatásvizsgálatok nélkül. A mostani dokumentumból kimaradt a Közös Agrárpolitika forrásainak a védelme, illetve a szabadkereskedelmi megállapodások (Mercosur, stb.) negatív hatásainak bemutatása.

Jól látszik, hogy már az Európai Bizottság új tervei szerint is megszűnne az önálló kétpilléres agrártámogatási rendszer és egy úgynevezett Super Fund alapot hoznának létre. Ezek alapján minden egyes uniós forrást (agrárpolitika, kohéziós, védelem, migrációs, stb.) egy közös alapba vonnának össze. Egy közös alapon kevésbé feltűnő bármilyen forráscsökkentés, így a mögöttes cél az agrárforrások csökkentése. Végso soron mindez nem csak a termelőket, hanem valamennyi fogyasztót, uniós illetve magyar polgárt érinthet.

– **Az elmúlt években talán az ukrán termények beáramlása borzolta leginkább a kedélyeket a gazdák körében, legalábbis az Ukránával határos országokban mindenképp. Milyen károkat okozott a hazai mezőgazdaságnak az ukrán termékek előtt megnyitott uniós piac?**

– Megszenvetjük a háborút, az Európai Unió 130 milliárd eurót költött Ukrajna támogatásra, és ebben még nincs benne az a kár, amit a közösség mezőgazdasági termelőinek és élelmiszeripari feldolgozóinak okozott az ukrán termékek vámentességének biztosítása. Ám ne legyenek kétségeink afelől, hogy a lépésnek megvoltak a maga nyertesei is. A nyugati multinacionális vállalatok komoly előnyre tettek szert például az olcsó ukrán kukorica feldolgozásával. Érdekes módon a takarmányok árában vagy az élelmiszer árában azonban ez a különbözet mégsem csapódott le. Az ukrán dömpingnek azonban nem csak anyagi vonzata van, hanem sok esetben élelmiszerbiztonsági kockázatot is jelentenek az onnan érkező áruk. Hogy példaként említsük: az ukrán terményeknél több, mint 20 féle növényvédőszer-hatóanyagot azonosítottunk be, amelyek használ-

latát az EU-ban már évtizedekkel korábban betiltották.

– **Ukrajna uniós tagállam szeretne lenni, ami elképzelhető, hogy hamarosan be fog következni. Milyen tartós veszélyekkel járhat ez az EU mezőgazdaságára nézve?**

– Ukrajna 41 millió hektár kiváló minőségű termőfölddel rendelkezik, ami közel az egyharmada az EU teljes termőterületének, a termelőkapacitást tekintve azonban még ennél is nagyobb az arány. Ukrajnában nem kifejezetten az ukrán gazdák termelnek. A földhasználók – és ma már sok esetben földtulajdonosok között – az amerikai, arab és kínai befektetők mellett kiemelt helyen szerepelnek az EU régi tagállamainak nagyvállalati befektetői is. Nekik különös érdekük fűződik ahhoz, hogy Ukrajna minél előbb uniós tagállam legyen, hiszen ezzel biztonságban tudnák a vagyonukat. Pontosan ennek érdekében született meg a Stratégiai Dialógus. A napnál is világosabb, hogy mire megy ki a játék. Az a cél, hogy Ukrajna legyen Európa éléskamrája, a mi agrárgazdaságunk pedig majd egy skanzenként funkcionálna. Ez a jövő, amit nekünk szánnak. Köszönjük, mi ebből nem kérünk!

gok képviselői is részt vesznek. Mely országok csatlakozhatnak még a visegrádi országok gazdaszervezeteinek összefogásához.

– Minél többen vagyunk, annál nagyobb erővel tudunk fellépni a brüsszeli direktíva ellen. Nagyon fontos és ezen dolgozunk, hogy a kelet-közép-európai gazdaszervezetek között egység alakuljon ki az Európai Bizottság agrárpolitikájával kapcsolatban. A gazdaérdekek minden politikai érdek felett állnak, ezért ezt az egységet a napi politika sem befolyásolhatja. Fontosak az országok törvényei, a politikai döntések, de a természet törvényeit nem lehet megerősíteni. Azok egyformán hatnak ránk és ezekben a kérdésekben kell, hogy legyen párbeszéd a gazdák között.

– **Ugyan korábban már említettük a klímaváltozást, de térjünk ki rá részletesebben. Mi itt a Kárpát-medencében hogyan tudunk alkalmazkodni a megváltozó éghajlathoz?**

– Meggyőződésem, hogy a klímaváltozás hatásait csak együtt tudjuk kivédeni, vagy csökkenteni. A tudást a legkorszerűbb technológiai módszereket alkalmazva, új fajták köztermesztésbe vonásával, komoly kutatómunkával lehet ezen a helyzeten úrrá lenni, de ez nem egyik napról a másikra történik. A megváltozott klíma miatt a csapadékeloszlás is teljesen átalakult, a hirtelen lezúduló vizet azonban nem elvezetni kell, hanem megtartani. A nemrég megalakult Vízgazdálkodási Társasági Bizottságban – amelynek a NAK és a MAGOSZ is tagja – is azért dolgozunk, hogy mindez megvalósuljon. Felkeressük a leginkább érintett vármegyéket és egyeztetéseket folytatunk az érintettekkel. A cél, hogy ne az íróasztal mögött ülő szakemberek mondják meg, hogy mi legyen az adott térségben a megoldás, hanem egy egészséges párbeszéd nyomán találjuk meg a legmegfelelőbb módszert. A természetbe úgy nem lehet beavatkozni, hogy egy intézkedéssel másik három problémát idézünk elő. Ez az, amit a brüsszeli elefántcsonttoronyban ülő bürokrátáknak is meg kellene érteniük.

– **Egyre több olyan találkozót szerveznek a V4-ek, ahol „külsős” orszá-**

A nitrát adatszolgáltatás is teljesítendő

Március végéig tehetnek eleget az előző naptári évre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségüknek a nitrátérzékeny területeken gazdálkodók, valamint a területi érzékenységtől függetlenül minden állattartó, aki a magánszemély háztartási igényeit meghaladó mértékben tart állatot.

Január 31-én lezárult az AKG/ÖKO támogatásokhoz, a permetezési adatok rögzítéséhez szükséges eGN benyújtási időszak. Ezen adatszolgáltatáson túl a fentiekkel nem érintett, de nitrátérzékeny területeken gazdálkodóknak, valamint a területi érzékenységtől függetlenül minden állattartónak, aki a magánszemély háztartási igényeit meghaladó mértékben állatot tart (a vegyes állattartás esetében összesen 5 számosállat/ingatlan, baromfi esetében 3 számosállat/ingatlan mértéket egyidejűleg meghaladja) az előző naptári évre vonatkozóan (január 1.-december 31.) nitrátérzékeny területeire, állattartó telepére, szervezetrágya forgalomra, felhasználásra adatszolgáltatást kell tennie a Nébih honlapján az eGN-ben 2025. január 1. és 2025. március 31. között.

Az adatszolgáltatás csak elektronikus úton teljesíthető. Az adatszol-

gáltatást minden fent említett gazdálkodónak teljesítenie kell még abban az esetben is, ha a trágyázásra vonatkozó sorok nulla értékkel szerepelnek. Természetesen azon gazdálkodók, akik egyéb támogatásuk kapcsán az alább elérhető útmutatóban szereplő adataikat már benyújtották az eGN-be, úgy számukra a nitrát adatszolgáltatás teljesítettnek tekintendő.

Fontos továbbá, hogy nitrátérzékeny területen a műtrágyázás 5 évnél nem régebbi talajvizsgálatra alapozottan realizálódjon, az 59/2008 FVM rendelet 3-4. számú mellékletében foglalt maximális értékek figyelembe vételével. Istállótrágyázás esetén talajvizsgálat nem szükséges, azonban ez esetben a szerves eredetű összes nitrogén éves értéke nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket. (Talajvédelmi tervekhez kötött tevékenysé-

gek esetében pl. hígtrágya, szennyvíziszap stb. a dózist a terv alapján az engedély, vagy a végzés tartalmazza.) A 170 kg/ha/év N mennyiség csak a szerves eredetű trágyákra vonatkozik, ne feledjük. A növények alá kijuttatható, a növény által felvehető, azaz általa igényelt max N értékeket a rendelet 3. melléklete tartalmazza, melyben talaj termőhelyétől, annak ellátottságától függően akár 190 kg/ha értékkel is találkozhatunk.

Mindenképpen ügyelni kell arra, hogy az istállótrágya kijuttatását követően, valamint 12 % felett használt műtrágya esetén 4 órán belül a talajba dolgozás valósuljon meg, valamint arra, hogy könnyen oldódó nitrogéntrágya őszi kijuttatása esetén 14 napon belül vetésre kerüljön sor. 17% feletti terület talajára trágya nem juttatható ki. A vízvédelmi sávokat természetesen itt is figye-

lembe kell venni az érintett műveletek rögzítése kapcsán.

Kapcsolódó kiadványainkban további részleteket olvashat:

<https://tinyurl.com/gn-kotelezettsegek>

<https://tinyurl.com/nitrat-kezikonyv>

Amennyiben az ügyfél átad/átvesz szervezetrágyát úgy tudni kell az átadó/átvevő ügyfél FELIR azonosító számát is.

Adatszolgáltatás hiányában a talajvédelmi hatóság nitrát adatszolgáltatási bírságot szabhat ki, melynek mértéke 10 000-100 000 forint közötti összeg.

• NAK/SZTAHURA ERZSÉBET

Az élelmiszeripari kistermelők és az őstermelők javára módosult az EPR rendszer

A változtatás célja, hogy a kistermelők, valamint a tárgyévét megelőző évben az éves minimálbér ötszörösét meg nem haladó mértékű éves nettó árbevétellel rendelkező mezőgazdasági őstermelők (az adózási kategóriáknak megfelelő értékhatárt figyelembe véve) egyszerűsített adminisztrációs szabályokat választhassanak.

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 465/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) tartalmazza a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működtetésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet módosítását is, amelyben az Energiaügyi Minisztérium figyelembe vette a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara javaslatait.

A módosítás lényege annak biztosítása, hogy a kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről szóló 60/2023. (XI. 15.) AM rendelet szerinti kistermelők, valamint a tárgyévét megelőző évben az éves minimálbér ötszörösét meg nem haladó mértékű éves nettó árbevétellel rendelkező mezőgazdasági őstermelők (az adózási kategóriáknak megfelelő értékhatárt figyelembe véve) egyszerűsített adminisztrációs szabályokat választhassanak.

A könnyítés valóban évi egyszeri, egyszerűsített adatszolgáltatást jelent, a fő csomagolás-összetevő anyaga szerint, az általános díjszabásnak megfelelő mértékű, évente történő kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetés mellett. Az egyszerűsített adminisztráció választása esetén az országos hulladékgazdálkodási hatóságnál nyilvántartásba vételre nincs szükség. Tekintettel azonban arra, hogy a koncessziós társaság jelzése alapján a koncessziós társaság PartnerPortálján történő regisztráció elengedhetetlen eleme a rendszerben való részvétel-

nek, az érintett kistermelők és őstermelők esetén is irányadó a 80/2023. Korm. rendelet 6. § a) pontja szerinti előírás, azaz esetükben is szükséges a koncessziós társaság által működtetett elektronikus felületen a jogszabályban meghatározott adatok megadása.

Az évi egyszeri adatszolgáltatás során az OKIR rendszerben a Korm. rendelet 8. melléklet 2. pontja sze-

az adott fogyasztói, gyűjtő vagy szállítási csomagolás tekintetében külön-külön egy-egy csomagolási anyagáram alapján (ez azt jelenti, hogy az a kistermelő, aki például csak mézet értékesít üvegben, papírcímkével, fémtetővel, valóban csak az üveg anyagáram alapján fizeti meg a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat, viszont az a kistermelő, aki egyszerre több üveg mézet

lyokat nem választhatja az, aki a visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelet szabályai alapján hoz elsőként belföldi forgalomba csomagolást, így a fenti szabályozás csak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben irányadó, ennek megfelelően a DRS díjak esetén a 450/2023. Korm. rendelet szabályait kell alkalmazni. A 450/2023. Korm. rendelet alapján azonban nem minősül kötelezően visszaváltási díjas terméknek a csekély mennyiségű kibocsátó által forgalomba hozott italtermék csomagolása. Csekély mennyiségű kibocsátónak minősül az a gyártó, amely által forgalomba hozott műanyag, fém vagy üveg

alapot tartalmazó, palack vagy doboz formájú, 0,1–3 literig terjedő űrtartalmú fogyasztói csomagolású, fogyasztásra kész vagy koncentrártum italtermék – ide nem értve a tej és tejtartalmú italterméket – száma a tárgyévét megelőző évben nem haladta meg az 5000 darabot.

értékesít papírdobozban, annak a fogyasztói üveg csomagolás mellett a papírdoboz, mint gyűjtőcsomagolás után is keletkezik kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettsége).

A Korm. rendelet 31. §-a alapján az egyszerűsített adminisztrációs szabá-

• NAK

Jelentős igény van a mentes termékekre

A mentes termékek iránti vásárlói igény világszerte nő, azonban az ilyen élelmiszereket előállító vállalkozásoknak számos szigorú előírásnak kell megfelelniük. Az élelmiszer-feldolgozók mellett a kereskedők és a fogyasztók szakmai edukálása is fontos – hangzott el a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) mentes termékek munkacsoportjának legutóbbi ülésén.

Több mint ötven fő részvételével tartotta meg idei első ülését a NAK mentes munkacsoportja. A tavaly májusban alakult munkacsoport iránt hatalmas érdeklődés mutatkozik. Az ülést *Éder Tamás*, az élelmiszeriparért felelős országos alelnök nyitotta meg, és örö-

mét fejezte ki, hogy ekkora az érdeklődés a munkacsoport iránt, mely reméli, hogy nem hagy alább a jövőben sem.

Az ülésen *Csachó Melinda* (HEPA) a mentes termékek exportpiaci lehetőségeiről, míg *Giczi Gergely* (AMC) az exportfejlesztési lehetőségek mellett a

marketing erősítéséről, versenyképesség-növeléséről is beszélt. A két szervezettel a kamara szoros együttműködést, közös tájékoztató anyagok elkészítését, valamint exportpiacra jutást segítő képzést is tervez megvalósítani 2025-ben.

Ezt követően *Szegedyné dr. Fritz Ágnes* mutatta be az ET DFA Erasmus+ projekt eredményeit, amely célja az ételallergiák kezelésére vonatkozó képzési anyagok fejlesztése volt a HoReCa szektor szereplői számára, valamint *dr. Némédi Erzsébet* előadását hallgathatták meg a résztvevők a gluténmentes termékek fejlesztési nehézségeiről és lehetőségeiről, a hazai és nemzetközi kutatási irányokról.

Világszerte, így hazánkban is egyre több ember szenved gluténérzékenységtől, tejfehérje-allergiától, tejcukor-érzékenységtől (laktózintoleranciától) és cukorbetegségtől, így kiemelten fontos, hogy a táplálkozási allergiától szenvedők be tudják tartani a megfelelő diétát, amiben kulcsszerepet töltenek be a széles palettán elérhető, minőségi, garantáltan mentes termékek. Ezen termékek előállítása magas szintű szakértelmet kíván, hiszen a

vonatkozó jogszabályok, előírások és szabványok, a speciális gyártási technológia ismerete és alkalmazása mellett a táplálkozástudomány fejlődését is folyamatosan nyomon kell követni a biztonságos és hatékony termék előállítás érdekében.

A februári ülésen a munkacsoport a 2025-ös munkatervéhez illeszkedően három új alcsoport felállításáról döntött: edukációs, adózási és piacutatósi. A mentes termékkategória legnagyobb kihívása, hogy nincs egyértelműen lehatárolva, hogy mely élelmiszerek nevezhetők mentesnek, amelyek ebbe a kategóriába sorolhatók. Például minden kukoricatortilla gluténmentes-e, vagy csak azok, amelyek gluténtartalmú termékeket helyettesítenek. Ez megnehezíti a piacutatósi vizsgálatok kivitelezését is, így a munkacsoport egyik legfontosabb feladata, hogy pontosan meghatározzák, mit tekinthetünk mentes terméknek.

Napirendre került a 2018-ban készült gluténmentes kiadvány frissítési igénye is, melynek célja az élelmiszer-előállítók hiteles információval történő támogatása, a fogyasztók megfelelő edukációja. Az ezzel kapcsolatos tevékenységeket *dr. Szűcs Viktória*, a NAK élelmiszeripari szakértője fogja koordinálni.

A munkacsoportba továbbra is szívesen látják az új mentes élelmiszereket gyártó tagokat, akik szívesen csatlakoznának az aktív, tényleges érdemi munkához. Ezzel kapcsolatban érdeklődni a turoczi.fanni@nak.hu email címen tudnak.

• NAK

Ismerjük meg együtt a mentes élelmiszerek sokszínű kínálatát!

A mentes élelmiszerek iránti megnövekedett igényeket az élelmiszeripari előállítók egyre szélesebb palettában elérhető termékekkel igyekeznek kielégíteni. Annak érdekében, hogy a területen működő megbízható, jó minőségű mentes élelmiszereket előállító vállalkozások megismertessék tevékenységüket és termékeiket a diétára szoruló fogyasztókkal a NAK Élelmiszeripari Igazgatósága megkezdte a Mentés Élelmiszerek online katalógusának kidolgozását. A várhatóan folyamatosan bővülő katalógus jelenleg a szabályozási előírások alapján glutén-, laktóz- és hozzáadott cukormentes élelmiszereket gyártó vállalkozások számára nyújt bemutatkozási lehetőséget.

További információt az elelmiszeripar2@nak.hu email címen kérhet, illetve a katalógus jelentkezési lapjait az oldalon található QR kódok beolvasásával érheti el. A jelentkezéshez kérjük ne feledje mindkét jelentkezési lapot megküldeni!

Talaj, ami összeköt címmel rendeztek konferenciát talajaink védelme érdekében

A Talajmegújító Gazdák Egyesülete (TMG) által szervezett konferencia Közép-Európa legnagyobb regeneratív mezőgazdasági szakkiállításává nőtte ki magát. Idén a Talaj, ami összeköt mottóval várta látogatóit 2025. január 16-18. között Jakabszálláson.

Négy helyszínen, több mint hatvan, a fenntartható mezőgazdaságot és talajt érintő témák széles tárházát érintő előadás közül választhattak a három napos eseményen résztvevő érdeklődők. A rendezvény célja a talajmegújító elvek és gyakorlatok iránt nyitott szakemberek, kutatók és érdeklődők számára a közös platform biztosítása volt annak érdekében, hogy megvitathassák a legújabb trendeket, kihívásokat és megoldásokat, s így lehetővé téve a szakemberek közötti kapcsolatépítést és tudásmegosztást.

Elmondható, hogy a technológiai bemutatók tették igazán látványosá az eseményt. Az érdeklődők láthatták az esőszerűt, csirke- és birkatraktorokat, valamint a legmodernebb direktvető gépeket a helyszínen előkészített takarónövényes táblán. A 4000 négyzetméteren elterülő szakkiállítás a legmodernebb eszközök és módszerek széles választékát vonultatta fel.

A konferencia összes előadása és workshopja végső soron a talajélet jelentőségére, a talaj egészségének megőrzésének szükségességére, a fenntartható mezőgazdasági gyakor-

latok alkalmazásának létfontosságára, végső soron pedig az egészséges, tiszta élelmiszer előállításának fontosságára hívta fel a figyelmet.

Szabó Attila a TMG elnöke nyitotta meg a nagyszínpadon az eseményt, aki beszámolt az egyesület 10 évéről, a közösségről, amely mögöttük áll, arról a rengeteg munkáról, amelyet elvégeztek az elmúlt évtizedben kiemelve a nők nélkülözhetetlen szerepét. Mint mondta, a valódi változáshoz döntések szükségesek és az egyén a saját korlátait lépi át legnehezebben. Hangsúlyozta, hogy nincsenek féltas megoldások és a

női minőséget fontos megbecsülni, mert a nők azok, akik igazán teremteni tudnak. Meglátása szerint, a természettel szorosabb együttműködésre szükséges törekedni, nem irányítani és legyőzni azt.

Dr. Juhász Anikó, az Agrárminisztérium agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkára előadásában egyrészt kitért a támogatáspolitikának azon elemeire, amelyek összhangban vannak a talajmegújító elvekkel, továbbá bemutatta, mely talajmegújító gyakorlatok találhatóak már most is meg a KAP Stratégiai Terv különböző intézkedéseinek előírásai között. Elmondta, hogy hosszútávon olyan támogatáspolitikát kell kialakítani, amely nem az előírásokra koncentrálna, hanem az eredményekre, azaz eredményalapú támogatáspolitikát kidolgozására van szükség.

Mindez azért fontos, mert a talaj a gazda legfontosabb munkaeszköze, amely folyamatosan pusztul a nem megfelelő gazdálkodói gyakorlatok végett. A világon 1 éven belül 300 milliárd dollárnyi értékben veszik el termőföld, 100 millió hektár talaj állapota romlik le évente. A helyettes államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy sajnos hazánkban sincs ez másképp. A gazdálkodóknak, döntéshozóknak óriási a felelősségük mindebben. Beszédében Manning G. Adolf, magyar tudós sza-

a talajmegújító gyakorlatokat lenne szükséges alkalmazni ahhoz, hogy előre léphessünk.

Dan Kittredge regeneratív-ökológiai gazdálkodótól, aki az Egyesült Államokból érkezett hozzánk rendkívül érdekes előadást hallhattak az érdeklődők. Az élelmiszerek tápanyagmérését érintően az elmúlt évek kísérleteinek eredményeit foglalta össze. Komoly probléma a világban az élelmiszerek egyre alacsonyabb tápanyagtartalma. Kísérleteket végeztek az USA-ban a

20-szor magasabb a polifenolok aránya, amely értékek azért fontosak, mert az egészségünk megőrzésében fontos szerepet játszanak.

Dan Kittredge felhívta a figyelmet arra, hogy érdemes olyan gazdálkodóktól beszerezni az élelmünk, családunk élelmét, akiben megbízunk és ismerjük gazdálkodási módszereit és látjuk, hogy egy egészséges és jól funkcionáló talajon gazdálkodik és odafigyel a talajélet megőrzésére, növelésére.

Zárásként elmondta, hogy a tala-

ményeit, továbbá felhívta a figyelmet arra, hogy az elterjedt ipari mezőgazdasághoz kapcsolódó gazdálkodási gyakorlatok jelentős negatív hatással vannak a talajéletre, talajaink és ezáltal növényeink egészségére, valamint az élelmünk beltartalmi minőségére is. Szöllősi Gábor is kiemelte, hogy a 21. század gazdájának feladata az, hogy támogassa a talaj alapvető funkcióit, hogy maga a talaj, mint élő rendszer képes legyen saját természetes folyamatai révén hosszú szénláncú humuszt előállítani. Abban az esetben, ha erre képes, akkor mondhatjuk, hogy egészséges a talajunk és megfelelően működik és szolgáltat tápanyagokat a növény számára.

A leghatékonyabb módja a minőségi szerves anyag visszajuttatásnak a komposztálás. Különböző komposztálási technológiákat ismer a szakma, amelyek eredményeképpen különböző minőségű és felhasználású komposztok keletkeznek. A humuszkomposzt mondható a legjobb minőségű komposztnak, ezért nem kell nagy mennyiségben használni a talajon, már kevés mennyiségű, de jó minőségű komposzt is elindítja a „terraformálást” (talajépítést). A jó minőségű komposzt mikroorganizmusok széles tárházát tartalmazza. A komposzt szemcséknek van egy olyan tulajdonsága, hogy a bennük lévő oxigén parciális nyomása alacsonyabb, mint a külső környezetében. Amikor a gazdálkodó a talajra szórja, akkor a fizika törvénye szerint a magasabb nyomás felől az alacsonyabb nyomás irányába áramlanak az anyagok, azaz a komposzt morzsa köré áramlik a víz, oxigén és tápanyag. Ennek köszönhetően a mikrobák utánpótlást kapnak, majd kiáramlanak a komposzt szemcsékből, s ugyanezt a tevékenységet a talajban és talajjal is elvégzik a mikrobák. A jó minőségű komposzt alkalmazásának eredményeképpen a komposzt morzsa körül elkezd morzsalékosodni a talaj, amely egy kívánatos folyamat.

Több hazai EIP AGRI-s kutatás-fejlesztési projekt eredménye alátámasztotta azt, hogy a komposzt jelentősen és kimutathatóan megnövelte a talaj víztartó képességét (15-30%-al nőtt), a talaj tápanyag tartó képességét (10-20%-al javult) már a 3 év alatt is. Az aggregátumstabilitás

jélet támogatásának kellene a gazdálkodó fő céljának lennie, mert ezáltal kaphatunk jó minőségű élelmet, amely egészségünkre is pozitív hat. A tápanyagban gazdag élelem tehát élő talajból lesz, amelyhez sok és komplex gazdálkodási gyakorlat tartozik, ideértve és különös hangsúlyt helyezve a jó minőségű komposzttal történő tápanyagutánpótlásra, amelyet kifejezetten ajánlott az amerikai gazdálkodó.

Az Év Agrárinnovátora kategória díj nyertese, Szöllősi Gábor az Agrofutura Kft. ügyvezetője, továbbá ökológiai-regeneratív gazdálkodó előadásában beszélt a jó minőségű komposzt talajéletre és annak helyreállítására gyakorolt hatásáról. Megerősítette Dan Kittredge ered-

vait idézte, aki 100 évvel ezelőtt írta le azokat az alapelveket, amelyeket a regeneratív gazdálkodás is magáénak ismer. „A talajművelés azonban csak az első lépés a biológiai alapokon álló agrotechnika bonyolult kérdésében sokan ugyanis azt hiszik, hogy egyedül helyes talajműveléssel, a legmodernebb gépekkel, és technika minden vívmányával a talaj termékenységét állandóan fenn is tarthatják, sőt növelhetjük. Akik így gondolkoznak, azok nagyon tévednek.”

Összesen két oldalban foglalta össze Manning G. Adolf a gazdálkodóknak szóló azon gyakorlatokat, amelyeket, ha alkalmaznak megakadályozzák a talajromlást. Az 5 millió hektáron ezen gyakorlatokat, azaz

különböző tápanyagszintek mérésére vonatkozóan. Összehasonlították például a kén, foszfor, polifenolok, antioxidánsok stb. szintjeit ugyanazon zöldségtípusokban, s arra derült fény, hogy nincs közvetlenül kimutatható kapcsolat a gazdálkodási módszer, valamint genetika és a tápanyagtartalom között.

A kísérletek során egyetlen elem/változó volt hatással a tápanyagtartalomra, mégpedig a talajélet. Azon talajban, ahol magas talajéletet mértek, s ahol a talaj egészséges volt és élettel teli, a megtermelt zöldegek szignifikánsabban magasabb tápanyagsűrűséget mutattak. Akár 40-szer magasabb volt az antioxidáns tartalmuk, ami feltűnően magas érték, vagy

50%-al nőtt, levegősebb lett a talaj. Termésmennyiség javulás is tapasztalható volt, de mindenképp termésstabilizáló hatása van szárazabb évben. A növényeknek mérhetően magasabb volt az antioxidáns, vitamin, tápanyag tartalma. A komposzt pozitív hatása leginkább aszálykor mutatkozott meg, hiszen az egészséges talaj képes nagyobb mennyiségű vizet eltárolni, amely a növény számára a szárazságban segít túlélni.

A TMG REAG VIII. konferencia idén nemcsak a mezőgazdasághoz kapcsolódó szakemberek, hanem a szélesebb közvélemény számára is érdekes és hasznos volt tekintettel arra, hogy számos előadás maga az emberi egészség köré épült, amely a laikusok, a mezőgazdaságban kevésbé jártas érdeklődőknek is sok újdonsággal szolgált.

Az amerikai származású tudományos író és előadó Anne Biklé Mit evett az ételed, és miért számít ez? címmel tartott előadást. Szintén a talajban élő mikroorganizmusok fontosságára és az emberi egészségre gyakorolt

hatására hívta fel a figyelmet. Több előadó is rávilágított arra, amit már korábbi NAK cikkeinkben is leírtunk, hogy minden mindennel összefügg és egy kerek egész rendszert alkot. A talaj, víz, növények, állatok és az ember egymással szétválaszthatatlan kapcsolatban állnak.

Pintér Noémi táplálkozási tanácsadó is kiemelte, hogy az ember problémája a természetből és önmagától történt elválasztottságából és elidegenítéséből ered. A tudatos táplálkozás egy választási képességet jelent, azaz, hogy adott körülmények között adott pillanatban számomra a választási lehetőségek között mi az, ami a legjobb, s ezt én önmagam képes vagyok eldönteni.

Dr. Kokavetz Katalin a funkcionális életmód medicina oktatója is a talaj, az emberek és az élővilág összefonódó egészségéről beszélt. A ONE HEALTH (Egy Egészség) mozgalom egy holisztikus (átfogó) megközelítést képvisel, amely az emberi egészség, az állati egészség és az ökoszisztéma egészségének

összefonódását hangsúlyozza. Autoimmun betegsége irányította rá a figyelmét az életmódra és táplálkozástudományra. Felismerése az volt, hogy a testünk ökoszisztémaként működik, ezért saját magunkat is meg tudjuk gyógyítani, ha tisztában vagyunk a természet törvényeivel és visszakapcsolódunk hozzá. Meglátása szerint a funkcionális medicina összekapcsolódik a regeneratív mezőgazdasággal, mind a kettő célja a megborult egyensúly helyreállítása, s a két terület hat egymásra. Az élelmiszeripar által „gyártott” ultrafeldolgozott élelmiszerek világát éljük. Bizonyított, hogy gyakorlatilag minden betegség a bélből, bélrendszerünkben indul ki, amely az életmódunk és a helytelen, nem megfelelő és minőségű táplálkozásunkból ered, ezért bélrendszerünk helyreállítása rendkívül fontos.

A konferencián számos előadó rámutatott arra, hogy a talaj mikrobiomja és az ember mikrobiomja nem választható el egymástól. Ha

egészséges a talaj és egészséges, magas talajéletű talajban termelt növényeket fogyasztunk, akkor segítünk a bélműködésünket is optimális irányba terelni.

Az emberben az a kényszer él, hogy mindent irányítani akar, kontrollálni, szabályozni, ezt a típusú irányító, akaratos viselkedést lenne szükséges elengedni és egy lágyabb, természetközeli és mindenképp tudásalapú szemlélettel fokozatosan felváltani, mert ahogy egyre inkább eltávolodunk a természettől, egyre inkább a biológiai törvényszerűségek ellen teszünk, úgy nő az ökológiai és egészségügyi problémák száma is.

A regeneratív szemlélet segít megérteni, miért kell visszatalálnunk az élet alapjaihoz, amely elsősorban az egészséges talajt jelenti és a valódi élelmet. Életünk minősége függ ettől az összefüggő rendszertől, mert csak egyensúlyban lehetünk igazán egészségesek és boldogok.

• GERGELY MÁRTA/NAK-ZTE

HA GABONÁT AD EL VAGY VESZ, AKKOR TUDNIA KELL A PONTOS BELTARTALMÁT ÉS MINŐSÉGÉT!

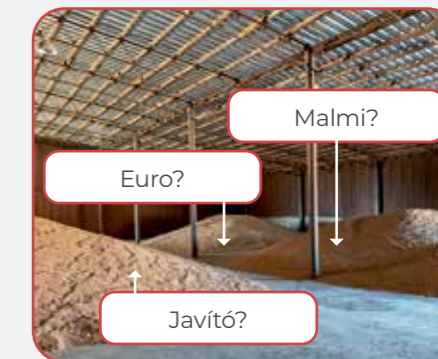
Vásároljon gabonaelemzőt akár pályázat keretében!

Kérjen ajánlatot most a QR-kód beolvasásával vagy lenti elérhetőségeink egyikén!

Ajánlatkéréskor hivatkozzon erre a **jeligére** a speciális kedvezményhez: **NAKLAP2503**

- 100% magyar termék: hazai fejlesztés, gyártás & szerviz
- Több ezer elégedett felhasználó világszerte
- Kiváló mérési eredmények, adatok a felhőben
- Sikér, fehérje, olaj, hektoliter-súly stb.

Egy felhasználási példa: búza minősítése

Tájékozódjon az aktuális pályázatokról a <https://kap.gov.hu/tarsadalmasitas> weboldalon.

Infracont Műszeripari Kft.
Pomáz, Budakalászi út 7.
H-2013 Hungary

+36 26 631 520
info@infracont.com
www.infracont.com

Már 18 éve segíti a kukorica-termelőket a számukra legjobb hibridek kiválasztásában a GOSZ-VSZT-NAK

Összesen 40 kukorica-hibrid teljesítményét vizsgálták tavaly az ország 9 pontján a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ), a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács (VSZT), valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) országos kukorica posztregisztrációs fajtakísérletében.

Egy sikeres mezőgazdasági szezon megalapozásának első lépése a megfelelő fajta megválasztása. Ebben nyújtunk a gazdálkodók számára már 18 éve hasznos, objektív segítséget a Gabonatermesztők Országos Szövetsége (GOSZ), a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács (VSZT), valamint a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) országos kukorica posztregisztrációs fajtakísérletei.

A 2024-es kukorica fajtakísérletben tíz fajtatulajdonostól 40, a FAO 200, 300, 400 és 500 éréscsoportba tartozó hibridet vizsgáltak. A hibrideket a vetést megelőzően kódolták, így a kísérlet kivitelezői és értékelői teljes mértékben függetleníteni tudták

magukat minden olyan körülménytől, amely akaratlanul is befolyásolhatta volna őket munkájukban. A kísérletek szakmai felügyeletét a Fajtakísérleti Innovációs Tanács (FIT) biztosította. A kísérleteket 9 helyszínen állították be: Bólyban, Gyulatanán (öntözött), Hajdúböszörményben, Iregszemcsén, Kisbábolnán (öntözött), Muronyban, Püskiben (öntö-

zött), Szegeden és Szombathelyen. A kísérleti helyszíneket évről évre bővítik, hogy az ország minden régiójából érkezzenek adatok a kísérletbe. A kiértékelést az összes helyszín adatainak beérkezését követően a Vetőmag Szövetség végezte. A szegedi kísérletet az előző évhez hasonló súlyos aszály károsította, ennek következtében az egész kísérletet kizárták. Szintén nem került be az értékelésbe viharkár miatt az igen korai éréscsoport Püskiben. A kísérlet eredményeiről készült kiadvány a Vetőmag Szövetség portálján érhető el: <https://vszt.hu/kukorica-posztregisztracios-kiserletek/>.

• NAK

Igen korai érésű fajták (FAO 240–299)

Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége	FAO szám
	t/ha	rel. %	%	rel. eltérés	nap	rel. eltérés				
P8834	12,35	112,6	15,1	0,2	62,4	1,1	8,8	4,7	8,6	295
DKC4031	12,32	112,4	15,3	0,4	61,3	0,1	8,9	5,3	8,2	281
Zille	11,04	100,7	14,8	-0,1	59,8	-0,9	8,9	5,0	8,8	241
Ida MGT	10,46	95,4	14,5	-0,4	60,7	0,1	8,8	7,7	8,8	246
GS240	10,23	93,3	14,8	-0,2	60,9	0,1	8,8	2,0	8,8	263
Zora LM	9,39	85,6	15,0	0,1	60,4	-0,9	8,8	4,3	8,8	259
Átlag	10,97	14,9	14,9	0,0	60,9	0,0	8,8	4,86	8,7	264
Szórás	1,19	0,28	0,28	0,0	0,88	0,0	1,8	0,2	20,9	
C.V.	10,8%	1,9%	1,4%	0,5%	0,5%	0,5%	2,8%	7,9%		
Helyek száma	7	7	7	7	5	7	6	5	3	

Korai fajták (FAO 300–399)

Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége	FAO szám
	t/ha	rel. %	%	rel. eltérés	nap	rel. eltérés				
KWS Oltenio	13,41	104,5	16,1	0,1	64,7	0,6	8,7	7,9	8,8	390
P9944	13,39	104,4	15,9	0,0	66,8	2,6	8,7	4,3	9,0	388
P9415	13,18	102,7	15,1	-0,8	66,6	2,6	8,8	9,1	8,7	367
DKC4533	13,16	102,6	16,6	0,6	64,9	0,6	8,9	3,9	9,0	423
KWS Forturio	13,14	102,4	16,2	0,3	64,3	-0,4	8,5	1,0	8,7	395
SY Stacio	13,07	101,9	15,7	-0,2	67,2	2,6	8,5	6,1	8,3	363
SY Solandri	13,04	101,7	15,9	-0,1	66,4	1,6	8,3	5,0	8,8	397
P9639	12,94	100,9	16,2	0,2	66,5	2,6	8,8	7,0	8,7	391
RGT Alexx	12,89	100,5	16,7	0,7	65,6	1,6	8,7	9,2	9,0	428
Dueling	12,87	100,3	16,3	0,3	64,8	0,6	8,8	2,2	7,5	363
P9398	12,84	100,1	15,4	-0,5	64,9	0,6	8,7	6,0	8,8	358
Oxandro	12,81	99,9	15,6	-0,3	65,5	0,6	8,8	3,6	8,8	348
LG 31.380	12,72	99,1	15,4	-0,6	66,2	1,6	8,7	8,7	8,5	398
DKC4712	12,59	98,2	16,0	0,1	66,0	0,3	8,5	11,6	8,3	373
Merida	12,54	97,8	16,0	0,0	66,8	2,6	8,6	5,5	8,0	390
DKC4433	12,52	97,6	15,9	-0,1	65,6	1,6	8,8	4,9	8,3	399
LG 31.350	12,38	96,5	16,2	0,2	65,1	0,6	8,8	7,4	8,8	391
Gloriett	12,24	95,4	16,1	0,2	64,9	0,6	8,7	7,3	8,8	379
Orinoco	12,02	93,7	15,9	0,0	65,3	0,6	8,5	11,2	8,2	358
Átlag	12,83	16,0	16,0	0,0	65,7	0,0	8,7	6,42	8,6	384
Szórás	0,38	0,39	0,39	0,0	0,90	0,0	0,1	2,8	0,4	21,5
C.V.	2,9%	2,4%	1,3%	1,7%	4,6%	5,6%				
Helyek száma	8	8	8	8	6	8	7	6	3	

Középérésű fajták (FAO 400–499)

Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége	FAO szám
	t/ha	rel. %	%	rel. eltérés	nap	rel. eltérés				
P9975	13,80	106,1	16,2	0,1	67,9	0,4	8,8	1,7	8,7	452
P9960	13,16	101,1	15,7	-0,4	68,4	0,4	8,7	6,5	8,0	476
DKC5206	13,12	100,9	15,8	-0,2	67,8	0,4	8,8	5,7	8,5	479
SY Fabio	13,09	100,6	16,0	-0,1	68,6	1,4	8,7	4,4	8,8	493
DKC5092	13,04	100,3	16,1	0,0	66,1	-1,6	9,0	3,4	8,8	422
DKC4933	13,04	100,2	16,1	0,0	67,0	-0,6	8,7	3,0	8,8	488
DKC4897	12,95	99,5	15,5	-0,6	68,1	0,4	8,9	8,1	8,8	453
Fidencio	12,88	99,0	16,3	0,2	67,3	-0,6	8,8	8,7	9,0	475
LG 31.455	12,51	96,2	16,6	0,5	67,8	0,4	8,9	13,6	8,3	512
SY Mileston	12,50	96,1	16,7	0,6	67,0	-0,6	8,7	10,0	7,7	498
Átlag	13,01	16,1	16,1	0,0	67,6	0,0	8,8	6,50	8,6	475
Szórás	0,36	0,36	0,36	0,0	0,75	0,0	0,1	3,6	0,4	26,2
C.V.	2,8%	2,3%	1,1%	1,2%	5,0%	5,5%				
Helyek száma	8	8	8	8	6	8	7	6	3	

Késői érésű fajták (FAO 500–)

Fajta neve	Szemtermés		Töréskori szemnedvesség		Nővirágzás ideje (vetéstől)		Megdőlő tövek	Letört tövek	Kezdeti fejlődés erőssége	FAO szám
	t/ha	rel. %	%	rel. eltérés	nap	rel. eltérés				
P0710	13,67	102,1	17,5	-0,1	68,7	0,4	8,8	6,2	8,7	531
DKC5810	13,42	100,2	18,9	1,3	69,1	0,4	8,7	2,6	8,5	627
P0260	13,32	99,4	17,2	-0,4	68,6	0,4	8,8	8,0	8,7	520
P0450	13,17	98,3	16,8	-0,8	67,9	-0,6	8,6	4,8	8,8	514
Átlag	13,40	17,6	17,6	0,0	68,6	0,0	8,7	5,40	8,7	548
Szórás	0,21	0,93	0,93	0,0	0,51	0,0	0,1	2,3	0,1	53,3
C.V.	1,6%	5,3%	0,7%	0,8%	9,7%					
Helyek száma	8	8	8	8	6	7	7	6	3	

GOSZ-VSZT-NAK kukorica posztregisztrációs kísérletben résztvevő hibridek listája 2024

Éréscsoport	Fajtatulajdonos	Fajtanév	Fajta-elismerés éve	
Igen korai	Bayer Hungária Kft.	DKC4031	EU	
	Corteva Agriscience	P8834	EU	
	Perfektseed		GS240	EU
			Ida MGT	EU
			Zille	2022
			Zora LM	2021
Korai	Bayer Hungária Kft.	DKC4433	EU	
		DKC4533	EU	
		DKC4712	2022	
	Corteva Agriscience	P9398	2022	
		P9415	2017	
		P9639	EU	
		P9944	EU	
	KITE Zrt.	Merida	EU	
	KWS Magyarország Kft.	KWS Forturio	EU	
		KWS Oltenio	EU	
	Limagrain Hungária Kft.	LG 31.350	EU	
		LG 31.380	EU	
RAGT Vetőmag Kft.	Oxandro	EU		
	RGT Alexx	EU		
RWA Magyarország Kft.	Gloriett	EU		
	Orinoco	EU		
Saaten-Union Hungária Kft.	Dueling	2020		
	Synopsis	2020		
Syngenta Kft.	SY Solandri	EU		
	SY Stacio	EU		
Bayer Hungária Kft.	DKC4897	2020		
	DKC4933	EU		
	DKC5092	EU		
	DKC5206	2020		
Középérésű	Corteva Agriscience	P9960	2021	
		P9975	2024	
	KITE Zrt.	Fidencio	EU	
Limagrain Hungária Kft.	LG 31.455	2019		
Syngenta Kft.	SY Fabio	EU		
	SY Mileston	EU		
Késői	Bayer Hungária Kft.	DKC5810	EU	
		P0260	EU	
	Corteva Agriscience	P0450	EU	
		P0710	EU	

Évtizedre előre kell gondolkodni a vetőmagszektorban

A magyar vetőmagszektor mintegy 110 ezer hektáron évente száz különböző faj csaknem 1300 fajtájából állít elő vetőmagot. Ennek egy részét a belföldi termelésben használják, a többi pedig keresett exporttermék a világpiacon. Ugyanakkor az ágazatot is jelentős feladat elé állítják az agráriumot érő kihívások – mutatott rá Takács Géza, az 1240 tagot számláló Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervezet és Termék Tanács elnöke.

– Hol foglal helyet a vetőmagszektor a gazdaságban?

– Ha a világgazdaság egészét nézzük, akkor az élelmiszer biztosítása a Föld lakossága számára a legfontosabb kérdés. Amit ma élelmiszerként elfogyasztunk – akár húst, akár valamilyen gabonafélét – az alapvetően és meghatározó részben mezőgazdasági termelésből származik. Ennek a kezdőpontja, stratégiai lépcsője a vetőmag mint az előállított nemesítvény hordozója. Vetőmag nélkül nem létezhet élelmiszertermelés. A szektor óriási felelőssége, hogy megteremtse azokat az alapokat, amelyek révén a gazdálkodók eredményesen tudnak kukoricát, búzát, napraforgót és sok egyéb, más fontos kultúrát termeszteni.

– Milyen kihívások várnak a szektorra és hogy lehet ezeket ellensúlyozni?

– Az elmúlt öt év a legnehezebb időszakot hozta a mezőgazdaság számára: világjárvány, háborús konfliktusok, az ukrán termékek szabadpiacra kerülése, az inputanyagok árának emelkedése, inflációs hatások és folyamatosan napirenden lévő növényvédőszer-kivonások jelentősen csökkentették a versenyképességet. És ha mindez nem lett volna elég, itt van az egyik legsúlyo-

sabb probléma, a klímaváltozás, amelynek hatásai nem tesznek jót egyik fő gabonánövényünknek sem. A búza hozama az előrejelzések szerint a század közepére jelentősen csökkenhet, még fokozott öntözés és műtrágyázás mellett is. Nem jár sokkal jobban a kukorica sem, ott még ennél is nagyobb visszaesésre lehet számítani. Ez akkora nyomást helyez a termelésre, amelyet korábban elképzelni sem tudtunk. A vetőmagágazat is nehéz időket él át, a kihívásokat mi is pontosan látjuk, a

Vetőmag Szövetség folyamatosan napirenden tartja a kérdéseket. A GOSZ-VSZT-NAK posztregisztrációs kísérleteinkben is válaszokat keresünk, ajánlatokat adunk a fajtaválasztásra vonatkozóan.

– Milyen esélyeket lát a hazai mezőgazdaság előtt?

– Nagyon nehéz időszak előtt állunk, ez szinte minden területen megmutatkozik. Az eredményes jövő érdekében a nemesítéstől kezdve a minőségi vetőmagok biztosításának egész folyamatát át kell gondolnunk, és ez széles körű összefogást igényel. Biztosítani kell a megfelelő munkaerőt az ágazatban – a kézi erőtől a magasán képzett szakemberekig –, ez ma az egyik kulcskérdés. A másik, hogy a növénynemesítőknek a jövőbe kell nézniük és már

ma látniuk kell azt, hogy 10-15-20 év múlva milyen környezeti feltételek lehetnek és lesznek, hogy olyan fajtákat és hibrideket állítsanak elő, amelyek a változó klíma közepette is megfelelően tudnak majd teljesíteni. Itt nagyban segíthetnek olyan új módszerek, mint a precíziós nemesítés. A jelen helyzetet elemezve nem várható, hogy a klimatikus viszonyaink javulni fognak, így elsőrendű feladat fejleszteni a vízmegőrzést és az öntözési rendszereket, mert enélkül tovább romlik mezőgazdaságunk

helyzete. A jövőben csak jól átgondolt és kivitelezett agrárprogrammal lehet jó esély megfelelni a ránk váró kihívásoknak.

– Milyen szerepet tölt be az ágazatban a szövetség?

– A Vetőmag Szövetség 1993 óta fogja össze a vetőmagszakma különböző szereplőit az östermelektől a magyar kis- és középvállalkozásokon át a multinacionális cégekig, beleértve a nemesítőházakat, a vetőmagszaporító gazdaságokat és a vetőmagot forgalmazó cégeket. Munkánk szereteágazó és a megannyi szempont, érdek összehangolása, a közös álláspont kialakítása jelentős feladat. Közös kell megfogalmaznunk a kor kihívásaira adandó válaszokat, hangsúlyozva a szakmai egység jelentőségét és az ezt szolgáló, szakmán belül és szakterületek fölött átvívelő összefogás jelentőségét. Szövetségünk aktívan részt vesz a nemzetközi szakmai szervezetek munkájában, együttműködünk más országok szervezetével. Hazánkban szoros kapcsolatban vagyunk minisztériumokkal, hatóságokkal, a NAK-kal és a Gabonatermesztők Országos Szövetségével. Az utóbbi két szervezettel közösen szervezett kukorica, őszi búza és őszi káposztarepce posztregisztrációs fajtakísérletek hosszú ideje példaértékű és fontos tájékozódási forrást jelentenek a gazdálkodók számára. Ezen felül szemléletformáló kampányokat indítottunk a vetőmag-hamisítások ellen és a fémzárolt vetőmagok használatának ösztönzése érdekében.

• NAK

A Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy eredményei

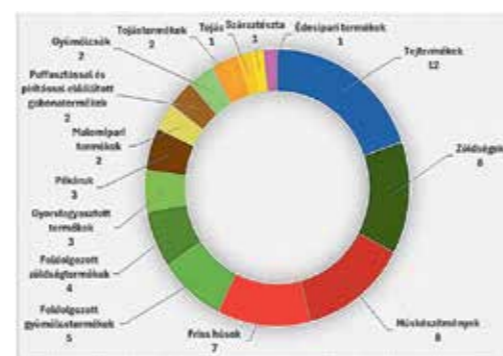
A kamara és a FÉSZ által létrehozott munkacsoportok hatékonyan segítik a védjegyiroda munkáját

A Magyarországon bejegyzett 44 élelmiszer tanúsító védjegy közül, a Kiváló Minőségű Élelmiszer az egyetlen, nemzeti minőségrendszerként is elismert védjegy. A 2020 februárjában közzétett első pályázati felhívás óta a védjegyhasználók és az elérhető termék kategóriák köre is dinamikusan nő.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Felelős Élelmiszergyártók Szövetsége (FÉSZ) 2000. szeptembere óta dolgozik együtt a Védjegyirodával annak érdekében, hogy a Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy minél szélesebb körben jelenhessen meg a sikeres pályázati és kereskedelmi forgalmazói pályázatokat követően.

A kamara és a FÉSZ által létrehozott közös munkacsoportok hatékonyan segítik a védjegyiroda (Nébih - ÉLBC Kft.) munkáját, így egyre több termékpályán van lehetőség pályázni a védjegy elnyerésére. A sikeres pályázatokat követően a védjegy megjelenése és a fogyasztói ismertsége is növekedett az elmúlt években.

A NAK, a FÉSZ és a Nébih együttműködése lehetőséget teremtett az alulról jövő kezdeményezések elfogadtatására is, ennek megfelelően a szakágazati szereplők által javasolt termékekre is kidolgozták a termékspecifikus követelményeket és megnyílhattak az új pályázatok. A KMÉ-védjegyrendszerben jelenleg 15 termék kategóriában 61 féle termékkel lehet pályázni.

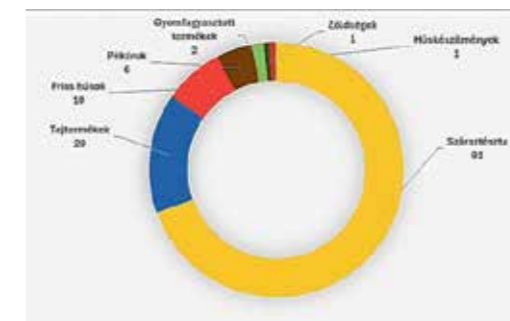
1. ábra - Pályázható termékkörök (Forrás: KMÉ Védjegyiroda, NAK illusztráció)

A termék-leírások kidolgozása folyamatos, a közeljövőben a következő termékkörökben várható a pályázási lehetőség megnyitása:

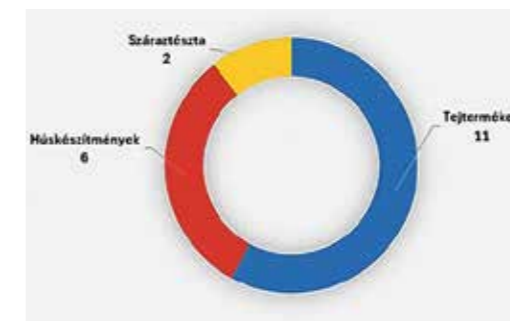
- Kenyér (közvetett, kovászos technológiával készült)
- Lekvár
- Gyümölcsdzsem
- Jégkrém

Már az első felhívás nyomán nagy érdeklődés mutatkozott a kiváló minőségű termékek véd-

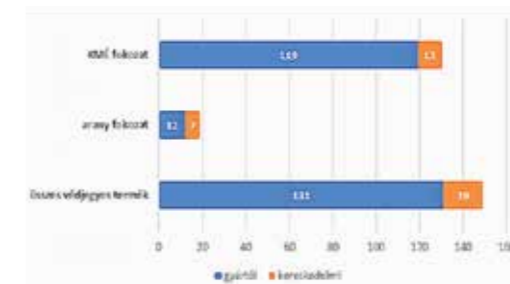
jeggyel történő tanúsítására, mind az élelmiszer-előállítók, mind a kiskereskedelmi láncok részéről. Ennek eredményeként már 150 termék rendelkezik a KMÉ védjegyhasználat jogával. Ezek közül 131 gyártói, 19 pedig kereskedelmi márkás élelmiszer.

2. ábra - Gyártói KMÉ-védjegyes termékek termékkörönként

3. ábra - Kereskedelmi márkás KMÉ-védjegyes termékek termékkörönként

4. ábra - KMÉ és KMÉ arany fokozatú védjegyet elnyert termékek pályázók szerint

A védjegy arany fokozatának pályázati lehetőségét a Nébih termékmustra előzi meg, amely során a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által koordinált, laboratóriumi vizsgálat-

ból, érzékszervi és csomagolástechnológiából álló vizsgálat sorozat történik.

A KMÉ-védjegy használati jogát három évre kaphatják meg a gyártók és a forgalmazók. Ez idő alatt kötelező önellenőrzések és utóellenőrzések biztosítják, hogy a pályázó a teljes védjegyhasználati ciklusban megfeleljen a tanúsítási követelményeknek, a fenntarthatósági vállalásoknak, valamint, hogy a védjegyet viselő termékek megfeleljenek azoknak a minőségi feltételeknek, amelyek a kiválóságot garantálják a fogyasztók számára.

2024. december 1-től nagyszabású, három szakaszban álló kommunikációs kampány indult a KMÉ-védjegy népszerűsítésére. Az országos – 5 hónapon keresztül zajló – intenzív kampány célja a KMÉ-védjegy ismertségének, és elismertségének további növelése mind a vásárlók, mind az élelmiszerlánc szereplői körében.

Három fő szakaszban épül fel a kampány:

2024. december 1-31. – Ünnepi időszak: Fókuszban a karácsonyi bevásárlás: „Keressd a jelet!” – Találd meg könnyedén a kiváló minőségű élelmiszereket az ünnepekre!

2025. január 1-február 28. – Edukáció: Megismertetjük a vásárlókat a védjeggyel: „Ismerd meg a jelet!” – Fedezd fel a kiváló minőségű élelmiszerek világát!

2025. március 1-április 30. – Vásárlói fókusz: A mindennapi választásokat segítjük: „Használj a jelet!” – Válaszd a megbízható KMÉ-védjegyes termékeket!

A kampány során, mely Európai Uniósi forrásból, mintegy bruttó 1,6 milliárd forintból valósul meg, a KMÉ-védjegyet különböző – B2B és B2C online felületeken, közösségi média felületeken zajló – hirdetésekkel, közismert influenszerekkel történő együttműködéssel, nyomtatott sajtóban való megjelenéssel, országsszerte elhelyezett óriásplakátokkal, citylight plakátokkal, TV-, rádió-, és mozi-reklámokkal, TV-, és rádió interjúkkal, valamint a védjegyhasználó vállalkozásokkal készített kisfilmekkel népszerűsítik.

Amennyiben csatlakozni szeretne a KMÉ minőségrendszerhez, a pályázati lehetőségekről a www.kme.hu oldalon található bővebb információ. Újabb termékek védjegyezhetőségével kapcsolatban javaslatokat az elismiszeripar2@nak.hu e-mail címre várjuk.

• NAK/KMÉ VÉDJEGYIRODA

Időjárási szélsőségek sújtják az európai erdőket – Meddig bírják még erdeink, és meddig tartanak ki az erdőgazdálkodók?

Az utóbbi évek extrém időjárása jelentős hatást gyakorolt Európa erre. Különösen Dél- és Közép-Európában növekedett a hőhullámok, aszályos időszakok gyakorisága és intenzitása. Ez már most súlyos következményekkel jár az erdők egészségi állapotára, fejlődésére, és összességében az erdőgazdálkodás ökológiai és gazdasági szempontú fenntarthatóságára.

Egy-egy aszályos év mellett, hogy visszaveti az erdő adott évi növekedését, egyben ellenállóvá is teheti azt a jövőbeni szárazabb viszonyokkal szemben. Ha azonban az aszályos, és a forró esztendőek egymást követik, akkor annak már hosszabb távon is jelentős negatív hatása lehet. Amennyiben pedig a környezeti stresszhatások kumulálódnak, gyengül az erdők megújuló képessége, nő a kártevők és betegségek által okozott károk gyakorisága és erője. Mindez hozzájárul az erdők egészségi állapotának romlásához, és végső soron egyértelműen növeli az erdőpusztulás kockázatát.

Dél- és Közép-Európában, így hazánkban is a – klímaváltozás miatti – hőmérséklet növekedés, és az egyre gyakoribbá váló kumulatív hatás sokkal erőteljesebben érezhető, mint Európa többi részén.

Ezt alátámasztják az elmúlt évek távérzékelési adatai is, melyek közül az úgynevezett NDVI-index a regionális különbségek kimutatására is alkalmas. (NDVI – Normalized Difference Vegetation Index. Ez egy távérzékelési index, amellyel a növényzet fotoszintetikus aktivitását, végsősoron annak egészségi állapotát és biomasszáját mérik a műholdas vagy egyéb légi felvételek alapján.)

Az index értékei és az időjárási adatok összevetéséből jól kivehető, hogy a túlzott erdőpusztulás (vagyis a hosszú távú mortalitási trendet meghaladó lombkoronapuszulás) és az egészségi állapotromlás Európa-

pa-szerte szignifikánsan összefügg a szárazsággal.

Az európai, köztük a magyarországi erdők romló egészségi állapotát támasztják alá az ICP Forest adatai is. Eszerint az elmúlt 30 évben csaknem duplájára nőtt a vizsgálatba vont lombos faállományokban a levélvesztés mértéke, de a fenyőerdők is romló tendenciát mutatnak. Ezzel párhuzamosan a hazai, nagy területű egészségi állapot vizsgálat alapján a kétezres évek elejéhez képest a lombvesztést nem mutató, tünetmentes faállományok aránya mintegy harmadára esett vissza.

A távérzékelés a földi megfigyeléssel kiegészülve kimutatja azt is, hogy a magasabb hőmérséklet csapadékhianyával párosulva befolyással van a vegetációs ciklusra. Ennek következtében a fák korábban fakadnak és virágoznak, de hama-

rabb kezdik elhullajtani leveleiket is, hogy csökkentsék a vízvesztésüket, rövidül a vegetációs ciklus.

A fák fotoszintézise lelassul, növekedésük visszaesik, kevesebb biomasszát termelnek. Ez egyben azt is jelenti, hogy erdeink egyértelműen kevesebb szén-dioxidot kötnék meg, ami miatt – a folyamat tartóssága esetén – hosszú távon a szénmegkötő képességük is mérséklődik.

Magyarországon az éves csapadék mennyiségében a XX. század elejétől tekintve enyhe csökkenés, az elmúlt évtizedekben azonban növekedés figyelhető meg. A met.hu adatai szerint, a hőmérséklet ugyanakkor mindkét időintervallumban folyamatosan növekvő tendenciát mutat.

A tavalyi év végi és a téli, tavaszi csapadékmennyiség jellemzően az

ország egészében kedvező feltételeket teremtett az erdőknek. Az őszi, tavaszi ültetésű első kivitelek a kedvező körülmények között jól indultak. Azonban a nyár közepétől datálható aszályos időszak, a korábbi évek additív hatásaival együtt egyes erdészeti tájakban már komoly károkat is okozott.

Nemcsak hazánkban, globálisan és Európában is 2024 nyara lett a legmelegebb a mérések kezdete óta. A nyári középhőmérséklet 2,7 fokkal haladta meg az 1991–2020-es átlagot, ami 0,76 fokkal volt melegebb az eddigi legforróbb 2022-es nyártól.

Ehhez társult az alacsony nyári csapadékösszeg, ami jelentősen elmaradt a normálistól. Az idokep.hu szerint, országos átlag mindössze 130,1 milliméter volt, a szokásos mennyiség 64%-a. Júniusban még az átlagosnál több esett, de júliusban és augusztusban a csapadék 69%-kal, illetve 58%-kal volt kevesebb a megszokottnál.

Az agrárkamara erdészeti szakértői hálózata, kihasználva a kamara országos lefedettségét, állami és magán erdőgazdálkodók, szakirányítók bevonásával igyekezett felmérni az erdők állapotát. E felmérés nem tekinthető reprezentatívnak, de a visszajelzések, a szakmai interjúk, és a megküldött adatok konzisztenciája miatt kellően megalapozott.

Általában elmondható, hogy erdeink ott (nyugati országrész, középhegységeink), ahol valamivel több csapadék esett a vegetációs időszakban, és a talajok képesek voltak a csapadékot hatékonyabban eltárolni, vagy nagyobb folyóink közelsége miatt többletvízforrás állt rendelkezésre, jobban átvészelték a nyarat. Itt is jelentkeztek ugyan károk, de valamivel kisebb mértékben.

2024-ben az aszály leginkább az első kiviteleket és a folyamatban lévő fiatal erdőültetéseket, telepítése-

ket érintette. Esetükben egyértelmű pótlási kötelezettséget maga után vonó mennyiségi kárról, és minőségi kárról egyaránt beszélhetünk. Az érintett terület régióként eltérő, de jelentősnek mondható.

A természetes felújítások – az idős állományok védelme alatt – kevésbé károsodtak, nagyobb mennyiségi kár nem keletkezett bennük.

Jól meg lehetett figyelni viszont az erdőültetési technológia miatti különbözőségek hatását. Gyengébb talajokon a teljes talajelőkészítés, a nagyobb ültetési mélység egyértelmű előnyt jelentett.

A mennyiségi kár mellett a minőségi kár gyakran nem olyan látványos még egy fiatal erdőben sem. Viszont a csemeték lassabb fejlődése miatt ezek az állományok kevésbé záródtak, így többször kellett ápolni őket, mint átlagos években. Ez természetesen megnövelte az ápolási költségeket az erdőgazdálkodók számára.

Az idősebb tölgy állományok a folyamatosan jelen lévő csipkéspos-

loska károsítása mellett jelentkező tavalyi szárazságot már nehezen viselték, amit az augusztus végi, szeptemberi – gyakran teljes – lombszáradás is jelzett. A közepkorú tölgyesek valamivel jobban vészeltek át az előző nyarat.

A bükk sok helyütt már szeptemberben teljesen ledobta a leveleit.

Az ország több helyén az idős NNY állományok kiszáradtak. A száradás érintette a kőris állományokat is. Mindez jelentős – nem tervezett – felújítási kötelezettséget – többletköltséget – keletkeztetett.

A fenyőállományok egészségi állapotromlási trendje is folytatódott.

Az idős erdők pusztulása miatt az erdőgazdálkodók nagyon várják az erdőszerkezet átalakítási pályázat megjelenését.

Amire egy ilyen felmérés egyáltalán nem ad lehetőséget, az a nyilvánvalóan fennálló növedékkiesés mértékének becslése. Azt még úgy, ahogy lehet érzékelni, hogy ha egy erdőültetés 3 év helyett csak 4-5 év

alatt záródik, többlet ápolási igényt von maga után. De, hogy egy közep- vagy időskorú erdőben mennyi a növekedésbeli elmaradás, az csak komolyabb vizsgálódással szám- szerűsíthető.

Gondoljunk csak bele, ha egy aszályos időszak miatt az Országos Erdőállomány Adattár potenciális 13 milliárd köbméteres éves folyónövedékének – egy optimistább forgatókönyv szerint – csak a 10%-a kiesik, az tűzifa áron számítva 40 milliárd forint veszteséget okoz az ágazatnak.

A hazai erdőket sújtó említett negatív jelenségek, tehát a romló klimatikus viszonyok, a kedvezőtlen időjárású évek kumulatív hatása, az ennek következtében kialakuló mennyiségi és minőségi egészségi állapotromlás, és a csökkenő növekedési intenzitás egyrészt – előre nem tervezhető – többletköltséget, másrészt bevételcsökkenést okoz az erdőgazdálkodóknak. Az így keletkező „gazdálkodási mínusz” kompenzálására – különösen a magánszektorban – jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő eszköztár. A meglévő, például a KAP erdészeti támogatásai között szereplő támogatási lehetőségek is csak részleges megoldást kínálnak.

• NAK/KOVÁCSSEVICS PÁL

MAGYAROK KENYERE

15 MILLIÓ BÚZASZEM

ADÓJA 1%-ÁVAL TÁMOGASSA ÖN IS A MAGYAROK KENYERE ALAPÍTVÁNYT!
(adószám: 18624463-1-02)

Ma már több, mint 1100 tonna búza – közel 600 tonna liszt – 10 ezer adakozó gazda – több, mint 100 ezer éhes száj – 15 millió búzaszem – egy nemzet.

Segítsen, hogy folytathassuk a megkezdett munkát a Kárpát-medencei magyarság megsegítéséért! „minden egyes búzaszem számít!”

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Legkésőbb 2025. május 20-ig idén ismét lehet rendelkeznia a személyi jövedelemadó 1+1%-áról az szja-bevallás módjától függetlenül, azzal együtt vagy külön. A Magyarok Kenyere Alapítvány 2025-ben is szerepel a NAV által közzétett, a felajánlásokra jogosult, kedvezményezett civilszervezetek listáján.

MAGOSZ

Tovább bővíthet a jótékonyági vadászat az agrárkamara segítségével

Több mint egy évtizede Fejér megyéből indul útjára a jótékonyági vadászat, a karitatív kezdeményezés azonban mára a vadászon jóval túlmutató, szinte az egész társadalmat megszólító programmá nőtte ki magát. A jótékonyági vadászatok céljáról, a kezdeményezéshez kötődő alprogramokról és az Országos Jótékonyági Vadászat Közhasznú Nonprofit Kft. jövőbeli terveiről kérdeztük Fejes Lászlót, a szervezet ügyvezető igazgatóját.

– **Az első jótékonyági vadászatot 2013-ban rendezték meg Fejér megyében, a karitatív kezdeményezés jó híre azonban gyorsan terjedt. Ma már az ország minden vármegyéjében, sőt, határainkon túl is tartanak jótékonyági vadászatot. Mi a siker titka?**

– Amikor elindítottuk, egy unikális program volt, korábban soha senki nem rendezett még jótékonyági céllal vadászatot az országban. És valóban, a kezdeményezés sikerét jól jelzi, hogy néhány évvel később már az ország minden vármegyéjét lefedtük. A nagy érdeklődésre való tekintettel 2019-ben létrehoztuk a nonprofit kft.-t – amely később közhasznú jogállást kapott –, hogy a programnak önálló gazdája és szervezője legyen. A struktúránk alapját jelentik a stratégiai partnerek – minden vármegyében egy-egy, illetve több együttműködő partnerünk is van. Fontos, hogy számos vármegyei és országos nagykövettel dolgozunk együtt. Ők a szakmájuk kiválóságai: művészek, sportolók, véleményformálók. Ha ők megszólalnak, akkor a társadalom odafigyel a hangjukra. Ilyen például *Bodrogi Gyula* és *Reviczky Gábor* színészek, *Kemény Dénes*, az olimpiai bajnok vízilabda-válogatott szövetségi kapitánya, vagy *Varga Tamás* olimpiai bajnok vízipólós, *dr. Hegedűs Csaba* olimpiai bajnok birkózó, vagy *Jéri Tamás*, világ- és Európa-bajnok koronglövő.

– **Miért fontos a társadalmi felelősségvállalás a hazai vadásztársadalom részéről?**

– Egy jól működő modern világban a társadalmi felelősségvállalás megkerülhetetlen, mindenütt jelen

van. A társadalmi felelősségvállalásban pedig mindenkinek szerepe van. Az a mi feladatunk, hogy a hitünknek

megfelelően haladjunk és ne csak beszéljünk, mert az nem több, mint prédikáció, hanem tettekkel utat mutassunk. Az nem működik, hogy mindig mindent az államtól várunk el. Felelősek vagyunk egymásért, nem csak szűk körben, hanem társadalmi szinten is. Ez a programunk mozgatórugója: az elesettekért, a betegekért, a gyerekekért mindenkinek meg kell mozdulni! Sokszor találkozni olyan megnyilvánulással, hogy az egészségügy az állam feladata. Ez tévedés! Az állam minden tőle telhetőt megtesz, de soha nem lesz olyan, hogy elég. Még a világ legfejlettebb egészségügyében is jelen van a magán mecenatúra. Mi épp ennek fontosságára kívánjuk felhívni a figyelmet.

– **Hogy vélekednek a laikusok a programról?**

– Mi a társadalmi felelősségvállalást nem csak a vadásztársadalom részére tartjuk fontosnak, hanem az egész társadalom szempontjából. Nincs olyan ember, aki nem tud adni, csak más a számszámrendszer: van, aki pénzt ugyan nem tud adni, de lehet, hogy tud krumplit pucolni, vagy bográcsot keverni. Ebben a szellemben indítottuk el ezt a karitatív összefogást. Létrehoztunk a program köré számos alprogramot, amely nem csak a hetvenezres vadásztársadalomnak szól. Szeretnénk minél szélesebb körhöz szólani. Van például koronglövő alprogramunk, ahol a vadászok mellett sportolók is jelen vannak. Létrehoztuk a természetfotós alprogramot, ahol szinte az összes résztvevő csak fotós, nem vadászik. Van kulturális alprogramunk, amelynek keretében alkotók, képzőművészek a saját alkotásaikat ajánlják fel. Az árverési vevők sok esetben nem vadászok. Megszületett tavaly a jótékonyági vadászat első évtizedéről egy több mint 300 oldalas kiadvány, amit szintén nem csak vadászok vásárolnak meg. Ezen alprogramokon keresztül

ugyanúgy az eredeti cél támogatható. Emellett adományvonalat is működtetünk, a 13613-es számra beérkező minden hívás és sms 1000 forint támogatást jelent a beteg gyerekeknek. Az OJV-t tehát egy brandként próbáljuk értelmezni és építeni, ami nem korlátozódik csak a vadásztársadalomra. Mi nemzetben gondolkodunk.

– **Javult-e az elmúlt években a vadászat társadalmi megítélése hazánkban? S ha igen, minek köszönhető a változás?**

– Határozottan igen. A vadásztársadalomhoz való viszony egyértelműen javult az elmúlt 5-6 évben, ami a társadalmi rendezvényeken, a közbeszédben is érzékelhető. Mind ez elsősorban az olyan programoknak köszönhető, amelyek pozitív kontextusban tüntetik fel a vadászatot. Ilyen például a jótékonyági vadászat, ami a korábban nem látott médiaérdekklődésnek köszönhetően nagyon sok emberhez eljut. A vadá-

szok e mellett a különböző katasztrófahelyzetekben is kiveszik a részüket a munkából, az élen járnak az élővilág ápolásában és gondozásában.

– **Milyen eredmények születtek az elmúlt években és milyen volt a legutóbbi, 2024-es jótékonyági vadászat mérlege?**

– Az elmúlt 12 évben összesen 263 millió forintot gyűjtöttünk össze, amelyet 25 magyar kórház részére juttattunk el. A megvásárolt eszközöknek köszönhetően 335 ezer beteg gyerek gyógyult meg. A statisztikát nagyon pontosan vezetjük, napi bontásban olvashatók a honlapunkon az eredmények. Elmondhatom, hogy mára ez a program a leghatékonyabb karitatív programmá nőtte ki magát Magyarországon. De ma már nem csak az ország határain belül, hanem azon kívül is jelen vagyunk. 2024 decemberében a Vajdaságban és Erdélyben két helyszínen zajlott jótékonyági

vadászat, az így befolyt összegből természetesen a külföldi kórházakat is támogatjuk, hiszen ott is magyar gyermekek gyógyulnak.

Ami pedig a legutóbbi jótékonyági vadászatot illeti, 2024. december 27-én az ország 19 vármegyéjében, összesen 39 helyszínen zajlottak vadászatok 1000 vadász részvételével és több mint 100 támogatóval. Összesen 41,3 millió forint adományt sikerült összegyűjtenünk, amiből 20 kórház kap támogatást. Abban továbbra sincs változás, hogy gyerekosztályt támogatunk és csak hiánypótló orvosi eszközöket vásárolunk a befolyt összegből.

– **Milyen jövőbeli terveik vannak? Milyen irányban fejlődhet tovább a kezdeményezés?**

– Hálás vagyok és nagy megtisztetésnek érzem, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara partnerséget kötött az OJV-vel, *Papp Zsolt* elnökkel folytatott egyeztetésünk eredményeként pedig az eddigieknél

is szorosabbra szeretnénk fűzni az együttműködésünket. Tehát a jövőben az OJV-NAK koprodukció alatt keressük azokat a platformokat, ahol erősíthetjük a társadalmi felelősségvállalást. A NAK partnerségének köszönhetően a program tovább tud fejlődni. Az alprogramok szélesítésén tovább gondolkodunk, illetve hamarosan egy olyan kezdeménnyel fogunk előállni, amely a társadalom egészségét megmozgatja. A célunk, hogy a nem vadászó közösségeket is bevonjuk a társadalmi felelősségvállalásba. Önzetlennek lenni, az időnket, pénzünket, egy szóval a javainkat áldozni, beteg gyerekeknek segítő kezet nyújtani az adományozás által és mind e közben a közjót szolgálni, értékrendem szerint a legmagasabb rendű emberi cselekedet, amit valaki tehet. „Ha veszel, megtelik a kezed, ha adsz, megtelik a szíved”. Ha ez beépül ember szívébe, akkor nyer bizonyosságot arról, hogy egyedül a nemes tett a maradandó.

• NAK

Kedvezményes kiállítói lehetőség kamarai tagok számára

Legyen ott Ön is Magyarország legnagyobb szabadtéri agráresemenyén!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2025. június 4-5-én rendez meg hazánk legnagyobb szabadtéri agrárszakmai kiállítását, a már megszokott helyszínen, a Fejér vármegyei Mezőfalva melletti szántóföldeken.

A NAK és a Mezőgazdasági Eszköz- és Gépforgalmazók Országos Szövetsége (MEGFOSZ) szervezésében nyolcadik alkalommal életre hívott szakmai rendezvény a szektor legújabb trendjeit, technológiáit és jó gyakorlatait hozza el az érdeklődők számára. Az ingyenesen látogatható esemény a mezőgazdasági innováció és kapcsolatteremtés kiemelt fóruma is egyben, minden évben közel húszezer, különböző gazdálkodási területet képviselő, eltérő érdeklődési körrel és céllal érkező látogatót vonz Mezőfalvára.

Mezőgazdaság a gyakorlatban

Az idei évben a rendezvény a mezőgazdasági gyakorlati oldalára fókuszál, lehetőséget teremtve a résztvevők számára, hogy célzottan hozzájussanak azokhoz az agrárszakmai információkhoz, amelyek megkönnyítik számukra, hogy a legújabb innovációkat a mindennapjaik részévé tegyék és alkalmazzák. Az esemény korábbi alkalmakhoz képest még több gyakorlati bemutatóval és interaktív programelemmel készül átadni mindazokat az ismereteket, amelyek segíthetik a gazdálkodókat az alkalmazkodás folyamatában.

Használja ki kedvezményét, jelentkezzen kiállítóknak!

Mutassa be termékeit, szolgáltatásait az agrárgazdaság legmeghatározóbb piaci szereplőinek és döntéshozóinak! Éljen a lehetőséggel, és jelentkezzen

a kamarai tagok számára biztosított kedvezménnyel kiállítóink sorába április 6-ig!

A kétnapos rendezvény kiváló alkalom az üzleti kapcsolatok építésére olyan vállalkozások számára, akik az agráriumban tevékenykednek vagy ezen a területen célozzák meg potenciális partnereiket, vásárlóikat, ügyfeleiket.

A 42 hektáros kiállítói területre az alábbi kiállítók jelentkezését várjuk:

Szakmai Kiállítók: cégek, magánszemélyek, vállalkozások, akik különböző mezőgazdasági szolgáltatásokat, kutatási eredményeket, pénzügyi megoldásokat és oktatási lehetőségeket kívánnak bemutatni a rendezvény közönsége számára.

Gépes Kiállítók: a legújabb mezőgazdasági géptechnológiai megoldásokat és fejlesztéseket bemutató forgalmazók és gyártók.

Mikroparcellás Kiállítók: valós körülmények között, gyakorlatban demonstrálják a gyártott vagy forgalmazott vetőmag, tápanyag és növényvédő szerek hatékonyságát.

Fajtasoros Kiállítók: különböző növényfajtákat és kultúrákat mutatnak be és segítenek a gazdálkodóknak az egyes fajták összehasonlításában és kiválasztásában.

Termelő Kiállítók: termékpalettájukkal a fenntartható mezőgazdaság népszerűsítéséhez és a helyi termelők népszerűsítéséhez járulnak hozzá.

Vendéglátós Kiállítók: közreműködnek a rendezvény színvonalas lebonyolításában.

Legyen ott Ön is a mezőgazdaság legmeghatározóbb szakmai eseményén idén júniusban, találkozzunk Mezőfalván!

Jelentkezési felület és bővebb információ a www.szantofoldinapok.hu oldalon található!

• NAK

Forradalom a szántóföldön – Így dolgoznak a legújabb gépek!

Újításokkal és innovatív megoldásokkal várják a 2025-ös NAK Szántóföldi Napok és AgrárgépShow – Mezőfalva látogatóit. A mezőgazdaság legfrissebb innovációival és modern technológiáival várja a látogatókat idén is az ország legnagyobb szabadtéri szántóföldi kiállítása, a NAK Szántóföldi Napok és AgrárgépShow – Mezőfalva, ahol a látogatók testközelből ismerhetik meg a legkorszerűbb mezőgazdasági gépeket és gépkapcsolatokat.

Nem vitatható az a tény, hogy a mezőgazdasági erőgépek technológiai fejlődése az elmúlt években rendkívül nagy léptékben zajlott és zajlik napjainkban is. A monumentális erőgépek nem csupán mérnöki remekművek, de a kezelők számára is egyedülálló élményt nyújtanak. A korszerű technológiának köszönhetően irányításuk ma már inkább precizitást igénylő feladat, mintsem fizikai megterhelés. Ugyanakkor az is tény, hogy maguk a gazdálkodók sem tudják ezeket a gépeket maximálisan kihasználni, ha nem ismerik meg eszközeik teljes tudástárát és képességeit. Az igények felismerésének köszönhetően a MEGFOSZ az idei NAK Szántóföldi Napok és Agrárgépshow – Mezőfalva eseményen teljesen megújult koncepció mentén mutatja be a mezőgazdaság több területén jelen lévő innovatív megoldásait és azok gyakorlati alkalmazását az érdeklődőknek.

A korábbi években megrendezett gépszo és a demó pályák gépbe-mutatói átalakulnak, helyettük a kiállítási terület több pontján elhelyezkedő szekciókban kerülnek bemutatásra a mezőgazdasági erő-, és munkagépek legújabb innovációs fejlesztései. A különböző szekciók meghatározott időablakokban, adott tematika alapján kínálják majd a nagy népszerűségnek örvendő programjaikat. Az új koncepció lehetőséget teremt a látogatóknak, hogy az érdeklődési körüknek leginkább megfelelő szekciót látogassák meg, ahol nem csak az erő-, és munkagépek leg-

újabb fejlesztéseit tekinthetik meg, de érdekes és tartalmas előadásokat, kerekasztal beszélgetéseket is meghallgathatnak a szekcióban meghirdetett témákban. Hogyan valósul meg mindez a helyszínen?

A MEGFOSZ szakmai programjai és bemutatói négy fő szekcióban zajlanak, melyek a kiállítás mindkét napján – váltott sorrendben – lesznek megtekinthetőek.

A vetéstechnológiai szekció fő célja, hogy elméleti és gyakorlati oldalról egyaránt bemutassa a változó környezethez igazodó modern vetéstechnológiákat és műszaki megoldásokat, valamint az ezekre építhető agronómiai módszereket.

A tápanyag- és növényvédelem szekcióban a MEGFOSZ elsősorban a helyes tápanyag kijuttatás talajminták és tápanyagtérkép alapján témakörben oszt meg színvonalas szakmai tartalmat az érdeklődőkkel. Emellett az erre a célra kialakított permetező teszt pályán valós közegben végzi majd a különböző permetező gépek szórókereteinek összehasonlító tesztelését.

Az erőgép szekció a legkorszerűbb fejlesztési irányzatokba és a legújabb erőgépek optimális üzemeltetésének alapjaiba enged bepillantást.

A talajművelési szekcióban a MEGFOSZ a nedvességtakarékosság és a fenntarthatóság jegyében arra biztosít lehetőséget a gazdák és kiállítók szá-

mára, hogy ismereteket cseréljenek a durván megváltozott klímaviszonyok által generált újabb és újabb talajművelési kihívásokkal kapcsolatban.

Valamennyi szekció az újítások bemutatását és értékes ismeretanyag megosztását tartja szem előtt. Ezekben a pontokon lehetősége nyílik a látogatóknak arra, hogy közelről tekinthessék meg a gépeket, szakmai tapasztalatot cseréljenek egymással és tanácsot kérjenek a különböző cégek képviselőitől. Egyes témákban a szakmai ismeretek megosztása nagyobb szerepet, míg más szekciókban a gépek működés közbeni bemutatása és gyakorlati használatuk megtapasztalása áll a középpontban.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a MEGFOSZ elhivatottan dolgozik azon, hogy a kiállítás magas szakmai színvonalon kerüljön megrendezésre, törekedve arra, hogy a kétnapos rendezvényre kilátogatók koncentráltan és könnyedén hozzájuthassanak a számukra értékes szakmai információkhoz, valamint megismerhessék a legújabb innovációk gyakorlati alkalmazásait.

• NAK/MEGFOSZ
FOTÓ: MEGFOSZ

GOND SÓRA

Regisztráljon, és érezze magát biztonságban!

gondosora.hu

A gazdaellenes brüsszeli politika ellen tüntettek a régiós gazdák

Közös demonstrációt tartottak a cseh, a szlovák, az osztrák és a magyar gazdák. A kelet-közép-európai országok agrárkamarái által szervezett tiltakozó akció keretében a termelők a cseh-szlovák határon gyűltek össze, hogy hangot adjanak a brüsszeli agrárpolitikával kapcsolatos elégedetlenségüknek és azonnali megoldást követeljenek az Európai Bizottságtól az ukrán import miatt kialakult piaci helyzet kezelése érdekében.

Szinte napra pontosan egy évvel a tavalyi közös tüntetés után ismét a szlovák-cseh határon gyűltek össze a visegrádi országok gazdálkodói, hogy hangot adjanak a brüsszeli agrárpolitikával kapcsolatos elégedetlenségüknek.

A magyar, a szlovák, az osztrák és cseh agrárkamarák február 27-én a cseh-szlovák (Holič, SK – Hodonín, CZ) határátkelőhelyen tartottak tiltakozó akciót több száz traktorral.

A demonstráció során az érintett országok termelői egyértelművé tették, hogy a mezőgazdaság elsődleges feladata az élelmiszerbiztonság garantálása, a minőségi és biztonságos élelmiszerek előállítása. Éppen ezért kulcsfontosságú, hogy megőrizzék az agrár-élelmiszeripar gazdasági életképességét az Európai Unióban.

A résztvevő agrárkamarák közös nyilatkozatot fogadtak el. Ennek egyik legfontosabb pontjaként a Közös Agrárpolitika forrásainak megőrzését, a bürokrácia csökkentését és az európai élelmiszertermelés versenyképességének javítását követelik az Európai Bizottságtól. A demonstráció résztvevői elutasítják a KAP költségvetésének csökkentését és a területalapú támogatások eltörlésére vonatkozó bizottsági kezdeményezést.

Emellett új megállapodást sürgetnek Európa és Ukrajna között, amely védelmet nyújt a közösség mezőgazdasági termelői számára. Az Európai Bizottság által bevezetett autonóm kereskedelmi intézkedések (ATM) ugyanis 2025. június 5-én lejárnak, amelyek megszűnése komoly veszélyt jelenthet a kelet-közép-európai országok mezőgazdaságára nézve, és jelentősen rontja az

európai gazdálkodók versenyképességét. A beáramló áruk számottevő része ráadásul az Európai Unióban fennálló élelmiszerbiztonsági elvárásoknak sem felel meg. Éppen ezért a tiltakozó gazdálkodók azt kérik, hogy az EU-ba exportáló harmadik országok termelőitől is követeljék meg ugyanazokat az uniós állat- és növény-egészségügyi előírásokat, mint az uniós gazdáktól.

A nyilatkozat kitér az Európai Unió és a Mercosur államok közötti szabadkereskedelmi megállapodásra is, amely jelentős versenytorzító hatásokkal járna a mezőgazdasági termékek piacán.

A nyilatkozat utolsó pontjaként az érintett országok agrárkamarái

támogatásukról biztosítják a Stop Fake Food elnevezésű európai polgári kezdeményezést, amelynek

célja feltárni az élelmiszerek valódi származását.

• NAK

A zöldség-gyümölcs ágazat kihívásai és a FruitVeB – Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács szerepe

A FruitVeB – Magyar Zöldség-Gyümölcs Szakmaközi Szervezet és Terméktanács szerteágazó tevékenységét vázolja fel a jelen cikkben a szervezet és rávilágít az ágazat jelenlegi legfőbb kihívásaira.

Fő célkitűzésünk az ágazati szereplők munkájának segítése a termelési erőforrások megteremtése és a gazdasági-jogi környezet formálása révén, aminek főbb elemei: részvétel jogszabályalkotási folyamatokban; aktív részvétel a pályázatok tervezési folyamatában; ágazati információs bázis felépítése; gazdasági, piaci elemzések és prognózisok készítése; az ágazati-piaci transzparencia növelése; hatékony ágazati és termékmarketing tevékenység folytatása; tudásátadás (szaktanácsadás, szakmai konferenciák szervezése). Az utóbbi pár évben munkatársaink száma örvendetes módon növekedett, és elkötelezték a szervezet és az ágazat iránt. Ambiciózus ügyvezető elnökséggel és gazdasági elemző csapattal rendelkezünk, ami stabil hátteret ad szakmai munkánkhoz.

Továbbra is fontos célunk, hogy az 1992 óta működő FruitVeB ágazaton és a teljes agráriumon belüli súlyát, ismertségét, elismertségét és tekintélyét növeljük. Olyan szervezetet szeretnénk kialakítani, amely ágazati-szakmai kérdésekben megkerülhetetlen. Szoros együttműködésre törekszünk az Agrárminisztériummal, egyéb kormányzati szervekkel, az agrárkamarával és más szakmai szervezetekkel. Fontos a nemzetközi kapcsolatok erősítése külföldi szakmaközi szervezetekkel, szakmai intézményekkel, kutatóhelyekkel, TÉSZe-ekkel és más ágazati szereplőkkel.

A FruitVeB víziója

Víziónk egy olyan zöldség-gyümölcs ágazat, melyben magas színvonalon működő, európai léptékben versenyképes, termelési színvonalban homogén termelő és feldolgozó üzemek állítják elő az ország önellátásához szükséges árumennyiséget és elégtik ki az exportpiac igényeit. Az ágazat működését a magas fokú hatékonyság, a szervezethez és a piaci szereplők érdekazonosságán alapuló együttműködése jellemzi, amit a magas szintű ágazati koordináció foglal keretbe.

Ehhez képest a hazai zöldség-gyümölcs szektorban az üzemek termelési színvonala erősen heterogén, a termelés hatékonysága tekintetében ágazati átlagban nagy az elmaradásunk az európai élvonaltól és a versenyképes szinttől, a szervezethez és a piaci szereplők érdekazonosságát 25% körüli a kívánatos 50% helyett, az érdekazonosság és a különböző termékpályaszintek együttműködése szerény, és markáns ágazati koordinációról sem beszélhetünk.

Ágazati kihívások

A hazai zöldség-gyümölcs termelés az utóbbi néhány évben 2 millió tonna körüli szintre állt be, ami jelentős visszaesés a 2000-2010 közötti időszak 2,5 millió tonnás ter-

melésével szemben. Mindeközben folyamatosan romlik a külkereskedelmi teljesítményünk és az ország zöldség-gyümölcs önellátottsága is. Az ágazat fejlődését hátráltató tényezők leginkább a klímaváltozás (károkozó időjárási események felporodása), a munkaerőhiány, a szaktudáshiány, az európai és globális piaci verseny erősödése,

Dr. Apáti Ferenc, a FruitVeB elnöke

továbbá a megfelelő együttműködési hajlandóság hiánya. Visszaesésünket azonban elsősorban nem a külföldi versenytársaknak, a külföldi

árak dömpingjének köszönhetjük, hanem önmagunknak, belső gyengeségeinknek, beleértve a belső szabályozó környezetünket is. A versenytársak a piac részét képezik, nem kiltítani és betiltani kell őket, hanem versenyezni kell ellenük, illetve versenyképessé tenni a gazdaságainkat. „Mindössze” a három alapvető termelési erőforrás (szaktudás, tőke, munkaerő) biztosítására van szükség. Márpedig az ágazati folyamatok pont arra utalnak, hogy az ágazatban e három erőforrásból egyik sem áll kielégítő mértékben rendelkezésre, ezért a tőke-, munkaerő- és szaktudásigényes kultúrák nem vagy csak korlátozottan tudnak fejlődni.

A FruitVeB küldetése

A FruitVeB küldetése az, hogy ezen ágazati kihívások közepette a lehető legmagasabb szinten járuljon hozzá az ágazati vízió megvalósításához, vagyis az ágazat hatékonyságát és szervezettségét növelje, a működéséhez szükséges termelési erőforrások megszerzéséhez, valamint az optimális vállalkozási környezetet biztosító gazdasági és jogi környezet kialakításához. Szakmaközi szervezet lévén fontos küldetésünk a különböző termékpályaszegmensek (termelők, feldolgozók, TÉSZe-ek, kereskedők, input oldali cégek) érdekeinek összehangolása, a különböző szereplők közötti párbeszéd és együttműködés erősítése.

• FRUITVEB/NAK

Díjazták a kiemelkedő munkát végző szaktanácsadókat

Az Agrárminisztérium és a NAK 2024-ben ötödik alkalommal hirdette meg az Év Szaktanácsadója pályázatot, hogy elismerje és díjazza azokat a szaktanácsadókat, akik kiemelkedő munkát végeznek a mezőgazdasági termelők érdekeinek szolgálatában.

A díjakat 2024. december 2-án *Jakab István*, az Országgyűlés alelnöke, a NATaB elnöke, *Papp Zsolt György*, a NAK elnöke, valamint *Szedlák Attila*, a NAK főigazgatója adta át az Országgházban. A szaktanácsadók az idei évben négy kategóriában vehettek át díjat.

Az **Év Közönségszíjas Szaktanácsadója dr. Ágoston Tamás** Hajdú-Bihar vármegyei szaktanácsadó lett, az **Év Szaktanácsadója AM különdíjat** pedig **Pálné dr. Harcsa Marietta** Pest vármegyei szaktanácsadó vehette át.

A pályázaton elért kimagasló eredményéért és szaktanácsadói munkájáért **Kujáni Lászlóné** Bács-Kiskun vármegyei és **Ádám Marcell** Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei szaktanácsadók elismerő oklevelet vehettek át.

Az **Év Szaktanácsadója** elismerésben két kiváló szaktanácsadó is részesült, **Goda János** Hajdú-Bihar vármegyei és **Mészáros Gergely** Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei szaktanácsadó.

Goda János 10 éves szaktanácsadói múlttal rendelkezik. Agrármérnök és vadgazdamérnök, a SOKOFE Agrármenedzser Kft. szaktanácsadási csoportvezetője. Szakmai tevékenysége ügyfelei minden adminisztrációs kötelezettségére kiterjed az egységes kérelem beadásától a gazdálkodási napló és nitrát-jelentés teljesítéséig. Háromszáz ügyfél és 40 ezer hektárnyi terület gazdálkodását segíti.

Mészáros Gergely 2009 óta erdészeti szakirányító és erdőmérnök, 10 éve Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei szaktanácsadó. Munkájában kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelemre, különösen a vízvédelmi

Goda János

intézkedésekre. Részt vesz pályázati tanácsadásban, pályázati írásban, egységes kérelem benyújtásban, termék- és technológiafejlesztéssel kapcsolatos szaktanácsadásban, illetve agrár-erdészeti rendszerek létrehozásában és működtetésében. A tanácsadói munkáról és az elismerés jelentőségéről kérdeztük az Év Szaktanácsadója díjazottakat.

– Mi inspirálta arra, hogy szaktanácsadó legyen? Hogyan kezdődött a pályája?

Goda János: A szakma szeretén túl a szaktanácsadói pályám kezdetén szembesültem vele, hogy a gazdaságok, vállalkozások nagyfokú adminisztrációs terhekkal néznek szembe. A terület- és állatalapú támogatások, a növénytermesztési és állattenyésztési ágazatot szabályozó rendeletek által elvárt adminisztrációs és adatszolgáltatási kötelezettségek évről évre növekedő tendenciát mutatnak, így folyamatos igény mutatko-

zott ezen adminisztrációs terhek delegálására, annak érdekében, hogy a gazdálkodók értékes idejüket a mindennapi termelés szervezésére tudják fordítani.

Mészáros Gergely: Gyeremkorom óta jártam az erdőt erdész nagyapámmal, így a szakmát „tő mellett” tanultam meg. Amikor a pályaválasztásra került a sor, nem is volt kétség afelől, hogy én is ezt a hivatást fogom választani. Okleveles erdőmérnöki és felsőfokú vadgazdálkodási végzettséget szereztem. Az egyetem elvégzését követően a nagyapám alapította egyéni vállalkozásban kezdtem dolgozni, ahol először a szakirányítással, majd a megfelelő jogszabályok megszerzését követően szaktanácsadóval is foglalkoztam és foglalkozok.

– Szaktanácsadóként mit értekel a legnagyobb sikerének?

Goda János: Az elmúlt közel 10 év szaktanácsadói munkám alatt a sok elnyert és sikeresen megvalósított projekt, a rengeteg „leveleznyelt”

Mészáros Gergely

ellenőrzés tükrében mégis a legnagyobb sikeremnek azt tekintem, hogy egy 7200 hektáros gazdaságnál a vezetővel, az osztályvezetőkkel és ágazatvezetőkkel közösen sikerült egy jól működő együttműködést kiépítenünk, amelynek köszönhetően egy ekkora gazdaság is biztonságban tudhatja támogatási kérelmeit.

Mészáros Gergely: Elsősorban azt élem meg sikernek, amikor a kérdezőnek megfelelő szakmai válaszal tudok szolgálni, legyen az egy egyszerű erdőtulajdonosi kérdés; erdőgazdálkodó, hatóság, vagy adott esetben szakmabéli kolléga bonyolult, összetett szakmai kérdése. Tudomásom szerint Magyarországon az egyetlen erdészeti szaktanácsadó vagyok, aki – a cégén keresztül – pályázott a VP-s egyéni és csoportos szaktanácsadási pályázat keretén belül, támogatást nyert és sikeresen teljesítési igényekkel zárta azt.

– Pályafutása során hogyan változtak a gazdálkodói igények és ezekre szaktanácsadóként milyen megoldásokat talált?

Goda János: Ügyfeleim részéről a legnagyobb igény arra mutatkozik, hogy a gazdaságuk profiljához illeszkedő nemzeti- és európai uniós mezőgazdasági támogatásokból a lehető legtöbbet hozzam ki, ezért szaktanácsadási tevékenységem az ügyfeleim szinte minden adminisztrációs kötelezettségére kiterjed, az egységes kérelem és egyéb állatalapú kérelmek beadásától a gazdálkodási napló és nitrát-adatszolgáltatás teljesítéséig. A kérelmek elkészítésén és beadásán túl a döntésig menedzselem a kérelmeket, aktívan részt veszek az ellenőrzési folyamatokban, teljesen a végső kifizetésig.

Az elmúlt évek alatt sikerült a gazdálkodóimnál legalább egy alapvető adminisztrációs rend-

szert bevezetése, amely alapján nem csak én, hanem ők is nyomon tudják követni gazdálkodásukat, annak eredményességét. Az adatok alapján a jövőre vonatkozó döntéseiket kellő megalapozottsággal tudjuk meghozni, jobban tudnak tervezni, a termelésüket diverzifikálni.

Mészáros Gergely: A legnagyobb igény elsősorban az erdőfelújítási lehetőségekkel és kötelezettségekkel kapcsolatban szokott felmerülni. A klímaváltozás miatt az erdőterületek állapotának fenntartásával és lehetőség szerint javításával kapcsolatos munkákra vonatkozó szaktanácsadás is aktuális feladat. Nehéz a tulajdonosokkal és a kezdő erdőgazdálkodókkal megértetni, hogy itt évtizedes befektetésekből, beruházásokból lesz majd valamikor haszna.

Ezekre a helyzetekre adott szakmai tanácsok igen súlyos pozitív, de adott esetben negatív következményekkel is járhatnak. Szerencsére, nálam még csak az előbbi következett be. Bizom benne, hogy szakmai pályafutásom során ez így is fog maradni.

– Mit jelent Önnek a díj?

Goda János: Az Év Szaktanácsadója díj számomra hatalmas megtiszteltetés, amely az elmúlt tíz év munkájának elismerését is jelenti. Visszaigazolás számomra, hogy jó úton haladok és motivál, hogy a jövőben is lelkes és elhivatott legyek.

Mészáros Gergely: Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a 2020. év erdőgazdálkodási szaktanácsadója különdíjat követően 2024-ben az Év szaktanácsadója díjat is átvehettem. Ez nem csak az én személyemet, hanem az erdőgazdálkodást, mint a mezőgazdaság egyik fontos szakterületét is előtérbe helyezi és elismeri. Ahogy a pályázatomban is leírtam, mostanra megtudtam, a dolgok mitől mennek, és az eredmények csak munkából lesznek.

– Ön szerint melyek azok a szaktanácsadói képességek és erények, amikről sikeres lehet egy agrárszaktanácsadó?

Goda János: A mai világunkra jellemző felhívás, rendelet, közlemény

„dzsungelben” a megfelelő szaktudás, az ügyfél fejével való gondolkodás és a gyakorlatias problémamegoldás nagyon fontos, viszont véleményem szerint egy szaktanácsadóknak nem csak szakmai, hanem emberi oldalról is jónak kell lenni, hogy a gazdatársadalomban a nagyon fontos bizalmi kapcsolat is kialakuljon, amelyet rugalmas, lelkiismeretes, segítőkész munkával és sok-sok türelemmel tudunk elérni.

Mészáros Gergely: Kiemelten magas szaktudás, megfelelő (info) kommunikációs készség, ismertség és bizonyos mértékig egy csipet pszichológiai ismeret szükséges a tanácsadói munkához. Mindezek mellett a nyelvismeret is elengedhetetlen.

– Hogyan látja a szaktanácsadás jövőjét?

Goda János: Az évről évre növekvő adminisztrációs terhek és a gazdálkodásban az elmúlt években tapasztalható robbanásszerű modernizáció, a precíziós gazdálkodás fejlődé-

se, térhódítása miatt véleményem szerint egyre növekvő kereslet lesz a szaktanácsadók birtokában lévő friss információkra. A gazdálkodás jövőjét a precíziós gazdálkodásban, a környezeti fenntarthatóságban és az okos vízgazdálkodásban látom. Ezen területeken a fejlesztéseket, új kísérleteket szívesen nyomon követem.

Mészáros Gergely: A jó erdészeti szaktanácsadó összefüggéseiben látja a dolgokat és javasolja a szükséges tennivalókat. Egyszerűbb szükség van a jó szaktanácsadóra, mert már nem vagyunk polihisztorok, időnk sincs arra, hogy azok legyünk. A szaktanácsadás elengedhetetlen és nélkülözhetetlen, ugyanis hozzá nem értéssel olyan károkat lehet okozni, amelyek nem, vagy csak nagyon hosszú idő alatt fordíthatók vissza.

Ezúton is gratulálunk a díjakhoz és további eredményes tanácsadói munkát kívánunk!

• NAK SZAKTANÁCSADÁSI CSOPORT

Jelentős károkat okozhat Brüsszel

Megkezdődött az uniós vita a Közös Agrárpolitika tervezett átalakításáról, melynek első lépéseként az Európai Bizottság egy német bölcsész-professzort és testületét kérte fel az indító javaslatok megfogalmazására.

A testület – melynek munkájába egyetlen gazdaszervezetet sem hívtak meg Kelet-Közép-Európából – lesújtó javaslatokat fogalmazott meg a 2027 utáni agrártámogatások átalakítására: többek között a területalapú támogatások megszüntetését és az európai állattenyésztés visszaszorítását tűzték ki célul. Az uniós javaslatokkal szemben a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) illetve a Magyar Gazdákörök és

Gazdaszövetkezetek Szövetsége (MAGOSZ) aláírásgyűjtésbe kezdett, melyet már közel 250 ezren írtak alá.

A Stratégiai Dialógus elnevezést viselő uniós javaslatcsomag egyik leghangsúlyosabb pontja a területalapú támogatások kivezetésére vonatkozik. A területalapú támogatás megszűnésével azonban a gazdák jelentős versenyhátrányba kerülnek az EU-n kívüli szereplőkkel szemben (például Ukrajna, Brazília, Marokkó), a gazdák létszáma pedig drasztikus mértékben lecsökkenne. Egyes falvakból eltűnne a maradék vállalkozói réteg, a termőföldek használatát pedig a nagy gazdasági társaságok vennék át.

A támogatások megszüntetésével rendkívüli módon megemelkednének a termelési költségek, mely a fogyasztói

árak számottevő emelkedésével járna, ez pedig teret nyitna a jóval olcsóbb, de kétes minőségű, harmadik országokból származó élelmiszerimport előtt.

A bizottság által felkért testület egyértelmű célként jelölte meg a hús-fogyasztás csökkentését, ennek érdekében pedig adóterhekkel is sújtánák az állattartó gazdákat. Az intézkedés – minden hazai kormányzati intézkedés és támogatás ellenére – ezzel nagyban lerontaná a hazai állattenyésztési ágazat kilátásait.

A javaslat továbbá jelentősen kibővítené az Európai Bizottság beavatkozási lehetőségét a támogatási rendszerbe, miközben a tagállamok mozgásterét ezzel tovább szűkülne. A területalapú támogatási rendszer megszüntetésével pedig még a mostanihoz képest is

drasztikusan megnőne a gazdákra nehezedő adminisztratív terhek súlya, hiszen kevesebb támogatásért jóval több bürokratikus előírást kellene teljesíteni.

A NAK és a MAGOSZ álláspontja szerint a KAP jövőjének alakításakor kiemelt figyelmet kell szentelni az uniós piac védelmének, a harmadik országokból származó import ugyanis nem élvezhet előnyt az EU-ban megtermelt árukkal szemben. Az uniós döntéshozatal során a versenyképességi szempontokat és az élelmiszerelátás stratégiai szerepét kiemelten kell kezelni. Ennek érdekében a támogatási szabályokat nem túlbonyolítani, hanem egyszerűsíteni kell, és csökkenteni a gazdákra háruló adminisztrációs terheket. A legfontosabb azonban, hogy az uniós döntéshozók ne ideológiai alapon, hanem szakmai szempontok alapján alakítsák az európai mezőgazdaság jövőjét! Rólunk, nélkülünk ne döntsenek!

• NAK

Harsányi Zsolt tulajdonos-ügyvezető értékelte az évet és számolt be a terveikről (Fotó: Axiál)

Erős alapokra építkeznek

Az infrastruktúra fejlesztése és a benne dolgozó magasan képzett állomány látványos eredményeket hozhat idén az AXIÁL Kft. működésében. Mindez a bajai cég hagyományos évertékelő sajtótájékoztatóján hangzott el, amelyet február 20-án a fővárosban tartottak.

Az 1991-ben alapított AXIÁL Kft. Magyarország egyik vezető mezőgazdasági gép kereskedelemmel foglalkozó szolgáltatója. A családi tulajdonban lévő magyar vállalat 19 telephellyel rendelkezik az országban, központja Baján található. Az AXIÁL Kft. széles körben értékesít mezőgazdasági és építőipari gépeket, szolgáltatásai közé tartozik az alkatrész-kereskedelem, szervizhálózat üzemeltetése, gépbérlés, finanszírozás, használtgép-kereskedelem, valamint a precíziós gazdálkodási szoftver- és hardvermegoldások.

A Budapesten tartott sajtótájékoztatójukon Harsányi Zsolt tulajdonos-ügyvezető, Harsányiné dr. Fodor Gyöngyi tulajdonos-ügyvezető és Pintér Zsolt ügyvezető értékelték a tavalyi évet és számoltak be a 2025-ös lehetőségekről.

Elhangzott, meghatározó márkák innovációiról szól a 2025-ös év az AXIÁL háza táján. A kínálat gyakorlati bemutatása újra kulcsszerepet kap, hiszen a műszaki generációváltás mindenhol szükséges a fenntartható, talajkímélő és vízmegkötő gazdálkodáshoz. Ehhez az új típusok szinte alapfelszereltségként kínálnak digitalizációt, nagy területteljesítményt és magas kezelői komfortot.

Az AXIÁL-nál a szektor legnagyobb kihívásának az új fejlesztések termelésbe integrálását látják, melyre két fronton is megoldást kínálnak. Egyrészt évek óta készülnek az újgenerációs típusok üzemeltetésére, a nagy kihívást jelentő karbantartási és javítási igényekre. A legújabb mezőgépek ugyanis olyan komplex felépítésűek, hogy kezelésükhöz egyedi műhelyekre, speciális felszerelésre és

magasan képzett szaksemélyzetre van szükség. Eppen ezért az AXIÁL folyamatosan modernizálja műszaki kapacitásait, egyedülálló minőségű szerviz-tevékenységet kínálva a piacon.

Másrészt az újgenerációs gépek termelésbe emelését is segíti a vállalat, méghozzá gyakorlati tudásközpontok létrehozásával, a gépkereskedővel szoros kapcsolatban működő gazdaságokban. Ezek az üzemek kulcsszerepet játszanak a gépkereskedelmi főtevékenységben, hiszen az AXIÁL kínálatából érkező új műszaki megoldásokat itt vizsgálják hazai körülmények között, géptesztek és agronómiai kísérletek keretében is. Az egyedülálló tapasztalati bázist a termelők számára is elérhetővé teszik, például az AXIÁL Gyakorlati Akadémia 2025-ös felvonásán vagy az Alföldi Állattenyésztési Napokon.

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente hét alkalommal publikált időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAK LAP
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS
átlagosan 310 000 postaládában, évente hét alkalommal

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

Az újság PDF formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás
lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

MEZŐFALVA
2025. JÚNIUS 4–5.

A BELÉPÉS
INGYENES!

Legyen Ön is kiállító az agrárium legjelentősebb szántóföldi eseményén!

*A kedvezményes kiállítói jelentkezés
határideje: 2025. április 6.*

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

